

“PAŞA Bank” ATSC
Maliyyə Hesabatları

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il
Müstəqil Auditorun Hesabatı ilə birlikdə

MÜNDƏRİCAT

Müstəqil Auditorun Hesabatı

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat.....	1
Ümumi gəlir haqqında hesabat.....	2
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat.....	3
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	4

Maliyyə Hesabatları ilə bağlı Qeydlər

1. Əsas fəaliyyət	5
2. Hesabatların tərtibatının əsası.....	5
3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı	6
4. Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və proqnozları.....	16
5. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	17
6. Ticarət qiymətli kağızları	17
7. Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	18
8. Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	18
9. İnvestisiya qiymətli kağızları	18
10. Banklara verilmiş kreditlər	19
11. Müştərilərə verilmiş kreditlər	19
12. Əmlak və avadanlıq	21
13. Qeyri-maddi aktivlər	21
14. Digər aktivlər və öhdəliklər.....	22
15. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	22
16. Müştərilər qarşısında öhdəliklər	23
17. Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	24
18. Vergilər	24
19. Kapital	25
20. Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər	25
21. Xalis haqq və komissiya gəliri	27
22. İşçilər üzrə xərclər	27
23. Ümumi və inzibati xərclər.....	28
24. Faiz qazandıran aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri və zəmanətlər və digər təəhhüdlər üçün yaradılan ehtiyatlar	28
25. Risklərin idarə edilməsi	29
26. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	39
27. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ödəmə müddətlərinin təhlili.....	41
28. Aidiyyəti olan şəxslərə dair açıqlamalar	42
29. Kapitalın adekvatlığı.....	43

Müstəqil auditorların hesabatı

"PAŞA Bank" ATSC-nin səhmdarlarına və İdarə Heyətinə

Biz "PAŞA Bank" ATSC-nin 31 dekabr 2010-cu il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatan il üzrə ümumi gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan, habelə mühüm mühasibat uçotu prinsipləri və digər izahedici qeydlərin icmalından ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə hesabatları üçün rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli səhvlər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin lazım bildiyi daxili nəzarət üzrə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz apardığımız audit əsasında həmin maliyyə hesabatları üzrə rəy ifadə etməkdir. Biz auditini beynəlxalq audit standartlarına uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar bizdən etik normalara riayət etməyi və auditin planlaşdırılması və aparılmasını maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə kifayət qədər əmin olacaq tərzdə həyata keçirməyi tələb edir.

Auditə maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğlər və açıqlamalar barədə audit sübutunun əldə edilməsi üçün prosedurların həyata keçirilməsi daxildir. Seçilmiş prosedurlar auditorun mühakiməsindən, eləcə də fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlər riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Bu risklər qiymətləndirilərkən auditor müəyyən şəraitdə münasib olan audit prosedurlarının işlənilməsi üçün hazırlanması məqsədilə müəssisənin maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsinə aid olan daxili nəzarət elementlərini nəzərə alır, lakin bu zaman müəssisənin daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi haqqında rəy bildirmək məqsədini güdmür. Auditə, həmçinin, tətbiq edilmiş uçot prinsiplərinin münasibliyinin və rəhbərlik tərəfindən edilmiş ehtimalların məntiqiliyinin qiymətləndirilməsi, o cümlədən ümumilikdə maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi üzrə qiymətləndirmənin aparılması daxildir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsas təmin edir.

Rəy

Bizim fikrimizcə, maliyyə hesabatları 31 dekabr 2010-cu il tarixinə "PAŞA Bank" ATSC-nin maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.

28 fevral 2011-ci il

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)*

	<u>Qeydlər</u>	<u>31 dekabr 2010-cu il</u>	<u>31 dekabr 2009-cu il</u>
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	5	132,892	50,456
Ticarət qiymətli kağızları	6	897	858
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	7	5,775	499
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	8	22,676	46,506
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	9	149,400	82,027
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9	506	714
Banklara verilmiş kreditlər	10	4,379	1,909
Müştərilərə verilmiş kreditlər	11	187,868	119,520
Əmlak və avadanlıqlar	12	3,549	1,400
Qeyri-maddi aktivlər	13	1,607	712
Digər aktivlər	14	2,755	1,832
Cəmi aktivlər		512,304	306,433
Öhdəliklər			
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	15	24,007	12,486
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	16	338,599	166,391
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	17	6,786	-
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	18	573	-
Zəmanətlər və digər öhdəliklər üçün ehtiyat	20, 24	1,582	781
Digər öhdəliklər	14	3,942	205
Cəmi öhdəliklər		375,489	179,863
Kapital			
Səhmdar kapitalı	19	115,407	100,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		21,408	26,570
Cəmi kapital		136,815	126,570
		512,304	306,433

Maliyyə hesabatlarını Bankın İdarə Heyətinin rəhbərliyi adından imzalayan və buraxılmasına icazə verənlər:

Fərid Axundov

İdarə Heyətinin Sədri

Şahin Məmmədov

Baş Maliyyə İnzibatçısı

28 fevral 2011-ci il

ÜMUMİ GƏLİR HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

	<i>Qeydlər</i>	<i>31 dekabr 2010-cu ildə başa çatan il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu ildə başa çatan il</i>
Faiz gəliri			
Müştərilərə verilmiş kreditlər		22,680	11,344
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər		5,478	7,754
İnvestisiya qiymətli kağızları		3,741	3,766
Zəmanətlər və akkreditivlər		1,184	831
Banklara verilmiş kreditlər		741	647
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar		18	42
		33,842	24,384
Faiz xərci			
Müştərilər qarşısında öhdəliklər		(7,844)	(4,009)
Zəmanətlər və akkreditivlər		(431)	(282)
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər		(359)	(55)
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər		(111)	-
Digər		(11)	-
		(8,756)	(4,346)
Xalis faiz gəliri		25,086	20,038
Faiz qazandıran aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri		(5,649)	(556)
Zəmanətlər və digər təəhhüdlər üzrə yaradılan ehtiyatlar		(801)	(781)
Faiz qazandıran aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri, zəmanətlər və digər təəhhüdlər üzrə yaradılan ehtiyatlar	24	(6,450)	(1,337)
Dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatdan sonra xalis faiz gəliri		18,636	18,701
Xalis haqq və komissiya gəliri	21	1,403	619
Ticarət qiymətli kağızlarından xalis reallaşdırılmamış gəlirlər		49	265
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızlarının satılmasından xalis gəlirlər		280	-
Xarici valyutadan xalis gəlirlər/(zərərlər):			
- diling əməliyyatları üzrə		3,750	1,781
- yenidən qiymətləndirmə üzrə		(224)	(30)
Digər gəlirlər		-	4
Qeyri-faiz gəliri		5,258	2,639
İşçilər üzrə xərclər	22	(5,680)	(3,396)
Ümumi və inzibati xərclər	23	(2,936)	(1,939)
Köhnəlmə və amortizasiya	12, 13	(726)	(396)
Qeyri-faiz xərcləri		(9,342)	(5,731)
Mənfəət vergisi (xərcindən)/gəlirindən əvvəl mənfəət		14,552	15,609
Mənfəət vergisi (xərci)/gəliri	18	(681)	450
İl üzrə xalis mənfəət		13,871	16,059
Digər ümumi gəlir		-	-
İl üzrə cəmi ümumi gəlir		13,871	16,059

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

	<u>Səhmdar kapitalı</u>	<u>Bölüşdürülməmiş mənfəət</u>	<u>Cəmi kapital</u>
31 dekabr 2008	100,000	10,511	110,511
İl üzrə cəmi ümumi gəlir	-	16,059	16,059
31 dekabr 2009	100,000	26,570	126,570
2009-cu il üzrə xalis mənfəətin səhmdar kapitala yönəldirilməsi (Qeyd19)	15,407	(15,407)	-
2009-cu və 2010-cu illərin kapitallaşdırılmış mənfəəti üzrə vergi	-	(2,645)	(2,645)
Elan edilmiş dividendlər (Qeyd 19)	-	(981)	(981)
İl üzrə cəmi ümumi gəlir	-	13,871	13,871
31 dekabr 2010	115,407	21,408	136,815

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

<i>Qeydlər</i>	<i>31 dekabr 2010-cu ildə başa çatan il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu ildə başa çatan il</i>
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Alınmış faiz	33,485	23,164
Ödənilmiş faiz	(8,617)	(4,352)
Alınmış haqq və komissiya	2,065	1,445
Ödənilmiş haqq və komissiya	(662)	(826)
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızlarının satılmasından xalis gəlirlər	280	-
Xarici valyuta ilə diling əməliyyatlarından əldə olunan reallaşdırılmış xalis gəlir	3,750	1,781
İşçilər üzrə xərclər	(4,047)	(3,396)
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər	(2,857)	(1,931)
Alınmış digər əməliyyat gəliri	-	4
Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə əldə edilən pul vəsaitlərinin hərəkəti	23,397	15,889
<i>Əməliyyat aktivlərində xalis artım/(azalma)</i>		
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	20,657	(38,722)
Ticarət qiymətli kağızları	4	7
Banklara verilmiş kreditlər	(2,199)	6,196
Müştərilərə verilmiş kreditlər	(72,427)	(75,560)
Kapitalaşdırma üzrə ödənilmiş mənbədə tutulan vergi	(1,541)	-
Digər aktivlər	(265)	10
<i>Əməliyyat öhdəliklərində xalis artım/(azalma)</i>		
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	11,521	11,045
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	173,481	82,194
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	6,545	-
Digər öhdəliklər	(97)	65
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə əldə edilən xalis pul vəsaitləri	159,076	1,124
Ödənilmiş mənfəət vergisi	(108)	(2,508)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə əldə edilən/(istifadə edilən) xalis pul vəsaitləri	158,968	(1,384)
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızlarının alınması	(183,734)	(374,882)
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızlarının satılması və geri alınmasından gəlirlər	116,637	385,125
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarının alınması	(400)	(688)
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızlarından gəlirlər	598	-
Əmlak və avadanlıqların alınması	(3,784)	(1,897)
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	(5,275)	5,703
Qeyri-maddi aktivlərin satın alınması	(691)	(512)
Əmlak və avadanlıqların satılmasından gəlirlər	-	72
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə istifadə (istifadə edilən)/əldə edilən xalis pul vəsaitləri	(76,649)	12,921
Pul vəsaitləri və pul vəsaitləri ekvivalentlərinə valyuta məzənnələrinin dəyişməsinin təsiri	117	208
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərində xalis artım	82,436	11,745
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, ilin əvvəlinə	5	38,711
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, ilin sonuna	5	50,456

MALİYYƏ HESABATLARI İLƏ BAĞLI QEYDLƏR**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***1. Əsas fəaliyyət**

“PAŞA Bank” (“Bank”) 18 iyun 2007-ci ildə Azərbaycan Respublikasının qanunları əsasında açıq tipli səhmdar cəmiyyət kimi təsis edilmişdir. Bank Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (“ARMB”) 28 noyabr 2007-ci ildə verdiyi bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

Bank əhalidən əmanətlər alır və kreditlər verir, ödənişləri köçürür, valyuta mübadiləsini aparır və kommersiya və pərəkəndə müştərilərinə digər bank xidmətlərini göstərir.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bankın iki xidmət məntəqəsi var idi (2009-cu il: iki).

Bankın qeydiyyatda alınmış rəsmi ünvanı belədir: Azərbaycan, Bakı, AZ1005, Yusif Məmmədəliyev küçəsi, 15.

31 dekabr 2010-cu və 2009-cu il tarixlərində Bankın mövcud səhmlərinə aşağıdakı səhmdarlar sahib olmuşlar:

Səhmdar	31 dekabr 2010-cu il (%)	31 dekabr 2009-cu il (%)
Pasha Holding Ltd.	60	60
Ador Ltd.	30	30
Cənab Arif Paşayev	10	10
Cəmi	100	100

Banka ümumi nəzarəti cənab Arif Paşayev həyata keçirir.

2. Hesabatların tərtibatının əsası**Ümumi məsələlər**

Hazırkı maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları (“MHBS”) əsasında hazırlanmışdır.

Azərbaycan manatı Bankın funksional və təqdimat valyutasıdır, çünki əməliyyatların əksəriyyəti Azərbaycan manatı ilə ifadə edilir, ölçülür və ya maliyyələşdirilir. Digər valyutalarla aparılmış əməliyyatlar xarici valyuta ilə əməliyyatlar kimi uçota alınır.

Bank qeydlərin aparılmasını və maliyyə hesabatlarının hazırlanmasını Azərbaycan manatı ilə və MHBS-na uyğun olaraq həyata keçirməlidir.

Hazırkı maliyyə hesabatları, bir səhmin dəyəri və xüsusi olaraq qeyd edilmiş hallar istisna olmaqla, min Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilir.

Ədalətli dəyərle ölçülmüş ticarət və satış üçün mövcud olan qiymətli kağızlar istisna olmaqla, maliyyə hesabatları ilkin maya dəyəri əsasında hazırlanmışdır.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı****Mühasibat uçotu prinsiplərində dəyişikliklər**

İl ərzində Bank aşağıdakı düzəlişlər edilmiş MHBS və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsinin (“BMHŞK”) yeni Şərtlərini qəbul etmişdir. Bu dəyişikliklərin əsas təsiri aşağıdakı kimi olmuşdur:

39 sayılı MUBS-a düzəliş “Maliyyə alətləri: tanınması və ölçülməsi” - Meyarlara uyğun hedclənmiş alətlər

39 sayılı MUBS-a düzəliş 2008-ci ilin avqust ayında buraxılmış və 1 iyul 2009-cu il tarixində və ya bundan sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Bu düzəliş hedclənmiş maddədə birtərəfli riskin təyin edilməsini və inflyasiyanın müəyyən vəziyyətlərdə hedclənmiş risk və ya onun bir hissəsi kimi təyin edilməsini izah edir. Bu düzəliş göstərir ki, müəssisəyə maliyyə alətinin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklərin və ya pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişikliyin bir hissəsini hedclənmiş maddə kimi təyin edilməsinə icazə verilir. Düzəliş Bankın maliyyə hesabatlarına təsir göstərməyib, çünki Bank bu cür hedclərdə iştirak etmir.

3 sayılı MHBS “Müəssisələrin birləşməsi” (2008-ci ilin yanvar ayında yenidən baxılmış) və 27 sayılı MUBS

“Birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) və ya fərdi maliyyə hesabatları” (2008-ci ilin yanvar ayında yenidən baxılmış)

Yenidən baxılmış standartlar 2008-ci ilin yanvar ayında buraxılmış və 1 iyul 2009-cu il tarixində və ya bundan sonra başlayan maliyyə dövrlərinə tətbiq edilir. Yenidən baxılmış 3 sayılı MHBS müəssisələrin birləşməsinin uçotunda bir sıra dəyişikliklər etmişdir ki, bunlar tanınan qudvilin məbləğinə, satınalma baş verdiyi dövrdə hesabat verilən nəticələrə və gələcəkdə hesabat verilən nəticələrə təsir göstərir. Yenidən baxılmış 27 sayılı MUBS tələb edir ki, törəmə müəssisənin iştirak payında dəyişikliklər kapital əməliyyatları kimi uçota alınsın. Beləliklə, bu dəyişiklik nə qudvilə təsir göstərəcək, nə də ki, gəlirin və ya zərərin yaranmasına səbəb olacaqdır. Bundan əlavə, yenidən baxılmış standart törəmə müəssisə tərəfindən çəkilmiş zərərlərin, eləcə də törəmə müəssisə tərəfindən nəzarətin itirilməsinin uçotunu dəyişir. Yenidən baxılmış Standartlarla tətbiq edilən dəyişikliklər gələcək dövrlərə tətbiq edilməlidir və yalnız qeyri-nəzarət maraqları olan gələcək satınalmalara və əməliyyatlara tətbiq ediləcəkdir.

2 sayılı MHBS “Səhmlər əsasında ödəniş: Qrup tərəfindən pul vəsaitləri vasitəsilə həyata keçirilən səhmlər əsasında ödəmə sövdələşmələri”

2 sayılı MHBS-a düzəliş 2009-cu ilin iyun ayında buraxılmış və 1 yanvar 2010-cu il tarixində və ya bundan sonra başlayan maliyyə illərinə tətbiq edilir. Düzəliş qrup tərəfindən pul vəsaitləri vasitəsi ilə həyata keçirilən səhmlər əsasında ödəmə sövdələşmələrinin həcmi və uçotunu aydınlaşdırır. Bu düzəliş həmçinin 8 və 11 sayılı BMHŞK şərtlərini əvəz edir. Bu düzəliş Bankın maliyyə hesabatlarına təsir göstərməyib.

17 sayılı BMHŞK “Qeyri-nağd aktivlərin mülkiyyətçilərə köçürülməsi”

17 sayılı BMHŞK şərh 27 noyabr 2008-ci ildə buraxılmış və 1 iyul 2009-cu il tarixində və ya bundan sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. 17 sayılı BMHŞK, birgə nəzarət edilən əməliyyatlar istisna olmaqla, qeyri-nağd aktivlərin proporsional bölüşdürülməsinə tətbiq edilir və tələb edir ki, ödəniləcək dividend, bu dividendin verilməsinə müvafiq qaydada icazə veriləndə və artıq müəssisənin sərəncamında olmayanda, tanınsın. Müəssisə ödəniləcək dividendi bölüşdürülməyə xalis aktivlərin ədalətli dəyəri ilə ölçməlidirlər. Müəssisə ödənilmiş dividend və mənfəət və ya zərərdə bölüşdürülmüş xalis aktivlərin balans dəyəri arasında fərq tanınmalıdır. Bu Şərh həmçinin tələb edir ki, mülkiyyətçilərə bölüşdürülmək üçün saxlanılan xalis aktivlər dayandırılmış əməliyyatlar tərifinə uyğun gələndə, müəssisə əlavə açıqlamalar versin. Bu şərh Bankın maliyyə hesabatlarına təsir göstərməyib.

MHBS-lərə təkmilləşdirmələr

2009-cu ilin aprel ayında MUBSK standartlara, ilk öncə uyğunsuzluqları aradan götürmək və mətni aydınlaşdırmaq məqsədilə ikinci düzəlişlər toplusunu buraxmışdır. Düzəlişlərin böyük hissəsi 1 yanvar 2010-cu il tarixində və ya bundan sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Hər bir standart üçün ayrıca keçid şərtləri nəzərdə tutulur. Mühasibat uçotu prinsiplərində dəyişikliklərin edilməsi ilə nəticələnən aşağıdakı düzəlişlər istisna olmaqla, 2009-cu ilin aprel ayının “MHBS-na təkmilləşdirmələr”inə daxil olan düzəlişlər Bankın mühasibat uçotu prinsiplərinə, maliyyə vəziyyətinə və ya əməliyyat nəticələrinə təsir göstərməyib.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)****Mühasibat uçotu prinsiplərində dəyişikliklər (davamı)***MHBS-lara təkmilləşdirmələr (davamı)*

- 5 sayılı MHBS “Uzunmüddətli satış üçün saxlanılmış aktivlər və dayandırılmış əməliyyatlar”: aydınlaşdırır ki, satış üçün saxlanılmış və ya dayandırılmış əməliyyatlar kimi təsnif edilən uzunmüddətli aktivlər və satış qrupları haqqında tələb olunan açıqlamalar yalnız 5 sayılı MHBS-da göstərilən açıqlamalardır. Digər MHBS-ların açıqlama tələbləri yalnız həmin uzunmüddətli aktivlər və ya dayandırılmış əməliyyatlarla bağlı tələb olunan xüsusi hallarda tətbiq olunur.
- 8 sayılı MHBS “Əməliyyat seqmenti haqqında məlumat”: aydınlaşdırır ki, seqmentin aktivləri və öhdəlikləri haqqında hesabat yalnız əməliyyat qərarlarını qəbul edən əsas şəxs tərəfindən istifadə edilən qiymətləndirmələrə həmin aktiv və öhdəliklər daxil olduğu hallarda təqdim edilməlidir. Bankın əməliyyat qərarlarını qəbul edən əsas şəxs seqmentin aktivləri və öhdəliklərini təhlil etdiyini nəzərə alaraq, Bank göstərilən məlumatı açıqlamağa davam edir.
- 7 sayılı MUBS “Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat”: dəqiq göstərir ki, yalnız aktivin tanınması ilə nəticələnən məsrəflər investisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti kimi təsnif edilə bilər.

Maliyyə aktivləri*İlkin tanıma*

39 sayılı MUBS-na uyğun olaraq maliyyə aktivləri müvafiq qaydada mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərə əks etdirilmiş maliyyə aktivləri, kreditlər və debitor borcları, ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan alətlər və ya satış üçün mövcud olan maliyyə alətlərinə təsnif edilir. Maliyyə aktivləri ilk olaraq qeydə alınanda, ədalətli dəyərə ölçülür. Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərə əks etdirilməyən investisiyalar əks etdirilərkən, onların ədalətli dəyərlərinə əməliyyatla birbaşa əlaqəsi olan xərclər əlavə edilir. Bank maliyyə aktivlərini ilkin tanıma zamanı təsnifləşdirir və sonra aşağıda təsvir olunan müəyyən hallarda maliyyə aktivlərini yenidən təsnif edə bilər.

Tanıma tarixi

Maliyyə aktivlərinin bütün müntəzəm alışları və satışları alqı-satqı tarixində, yəni Bank aktivini almaq öhdəliyini üzərinə götürdüyü tarixdə tanınır. Müntəzəm alış və ya satış əməliyyatlarına qanunvericiliklə və ya bazar razılaşmaları ilə ümumi şəkildə müəyyən edilmiş müddət ərzində aktivlərin çatdırılmasını tələb edən maliyyə aktivlərinin alınması və ya satılması daxildir.

Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərə əks etdirilmiş maliyyə aktivləri

Ticarət məqsədləri üçün saxlanılan maliyyə aktivləri kimi təsnif edilən maliyyə aktivləri “mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərə əks etdirilmiş maliyyə aktivləri” kateqoriyasına daxil edilir. Maliyyə aktivləri ticarət məqsədləri üçün saxlanılan maliyyə aktivləri kimi o halda təsnif edilir ki, onlar yaxın zamanda satılmaq məqsədilə alınmışdır. Təyin edilmiş və effektiv hedcinq alətləri olmayan törəmə aktivlər də ticarət məqsədləri üçün saxlanılan maliyyə aktivləri kimi təsnif edilir. Satış üçün saxlanılmış maliyyə aktivləri üzrə gəlir və zərərlər cari ilin mənfəətində əksini tapır.

Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiyalar

Müəyyən və ya müəyyən edilə bilən ödənişli və müəyyən müddəti olan qeyri-törəmə maliyyə aktivləri Bankın onları ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlamaq niyyəti və imkanı olanda, Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan maliyyə aktivləri kimi təsnif edilir. Qeyri-müəyyən müddətdə saxlanılan investisiyalar sonradan amortizasiya olunmuş dəyərə ölçülür. Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiyalar sonradan amortizasiya olunmuş dəyərə ölçülür. Gəlir və zərərlər cari ilin mənfəətində investisiyalar dəyərsizləşəndə, habelə amortizasiya prosesində əks etdirilir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)****Maliyyə aktivləri (davamı)***Kreditlər və debitor borcları*

Kreditlər və debitor borcları fəal bazarda dövr etməyən, müəyyən və ya müəyyən edilə bilən ödənişli qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar dərhal və ya qısa müddətdə satılmaq üçün nəzərdə tutulmur, ticarət qiymətli kağızları kimi təsnif edilmir və ya satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları kimi göstərilir. Belə aktivlər effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə əks etdirilir. Belə aktivlər üzrə gəlir və xərclər cari ilin mənfəətində kreditlər və debitor borcları uçotdan çıxarıldıqda və ya qiymətdən düşdükdə, eləcə də amortizasiya prosesində əks etdirilir.

Satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri

Satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri yuxarıda göstərilən heç bir sinfə daxil olmayan və ya satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri kimi təsnif edilməmiş qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. İlk tanınmadan sonra satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri ədalətli dəyərlə ölçülür və bu zaman gəlir və xərclər investisiyanın tanınması dayanana və ya investisiyanın dəyərsizləşməsi müəyyən edilənədək digər ümumi gəlir kimi əks etdirilir. Belə halda əvvəl digər ümumi gəlirin tərkibində əks etdirilmiş məcmu gəlir və ya zərər cari ilin mənfəətinə yenidən təsnif edilir. Bununla bərabər effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə hesablanmış faizlər cari ilin mənfəətində əks etdirilir.

Ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi

Hər hesabat tarixində aktiv bazarda alınıb-satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri elan edilmiş bazar qiymətlərinə və ya dilerin müəyyən etdiyi qiymətlərə (uzunmüddətli mövqe üçün alıcının qiyməti və qısamüddətli mövqe üçün satıcının qiyməti) istinadən satışla əlaqədar xərclər çıxılmadan müəyyən edilir.

Aktiv bazarda alınıb-satılmayan bütün digər maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilir. Bu cür metodlara xalis cari dəyər metodları, bazarda müşahidə edilən qiymətləri olan oxşar maliyyə alətləri ilə müqayisə, opsiyonların qiymətləndirilməsi modeli və digər qiymətləndirmə modelləri daxildir.

Qarşılıqlı əvəzləşdirmə

Bank maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin tanınmış məbləğlərini qarşılıqlı əvəz etmək üçün qanuni hüquqa malik olduğu və ya hesablaşmanı netto əsasında həyata keçirmək, ya da eyni vaxtda aktivi realizasiya etmək və öhdəliyi yerinə yetirmək niyyəti olduğu halda, qarşılıqlı əvəzləşdirir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis məbləğ kimi təqdim edir. Bu adətən əsas əvəzləşdirmə razılaşmalarında baş vermir və əlaqəli aktiv və öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ümumi məbləğdə göstərilir.

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnif edilməsi

Satış üçün saxlanılan aktiv kimi təsnif edilən qeyri-törəmə maliyyə aktivi yaxın zamanda satılmaq məqsədilə artıq saxlanılmırsa, o aşağıdakı hallardan birində mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə əks etdirilmiş maliyyə aktivləri kateqoriyasından çıxarıla bilər:

- yuxarıda göstərilmiş kreditlər və debitor borcları anlayışına uyğun olan maliyyə aktivi bu halda kreditlər və debitor borcları kateqoriyasına yenidən təsnif edilə bilər ki, Bank onu yaxın gələcəkdə və ya ödəniş tarixinədək saxlamaq niyyətində və qabiliyyətində olsun;
- digər maliyyə aktivləri yalnız nadir hallarda satıla bilən və ya ödəniş tarixinə qədər saxlanılan aktivlər kimi yenidən təsnif edilə bilər.

Kreditlər və debitor borcları tərifinə uyğun gələn satıla bilən aktivlər kimi təsnif edilmiş maliyyə aktivləri o halda kreditlər və debitor borcları kateqoriyasına yenidən təsnif edilə bilər ki, Bank onları yaxın gələcəkdə və ya ödəniş tarixinə qədər saxlamaq niyyətində və ya qabiliyyətində olsun.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)****Maliyyə aktivləri (davamı)***Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnif edilməsi (davamı)*

Maliyyə aktivləri yenidən təsnif etmə tarixində ədalətli dəyərə yenidən təsnif edilir. Mənfəət və ya zərərdə tanınmış gəlir və ya zərər ləğv edilmir. Yenidən təsnif etmə tarixində maliyyə aktivinin ədalətli dəyəri, müvafiq olaraq, onun yeni dəyəri və ya amortizasiya edilmiş dəyəri olur.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kassada olan pul vəsaitləri, ARMB-dan alınacaq məbləğlər (məcburi ehtiyatları çıxmaqla) və ödəmə müddəti doxsan gündən artıq olmayan və müqavilə yüklülüyündən azad olan kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər daxildir.

“Repo” və əks “repo” razılaşmaları

Qiymətli kağızların satılması və geri alınması razılaşmaları (“repo” razılaşmaları) təminatlı maliyyələşdirmə əməliyyatları kimi əks etdirilir. “Repo” razılaşmaları əsasında satılmış qiymətli kağızlar maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilir. Tərəf-müqabil müqavilə şərtlərindən və ya qəbul edilmiş təcrübədən irəli gələrək həmin qiymətli kağızların satılması və ya yenidən girov qoyulması hüququna malik olduqda, “repo” razılaşmaları əsasında girov qoyulan qiymətli kağızlar kimi yenidən təsnif edilir. Müvafiq öhdəliklər kredit təşkilatlarına və ya müştərilərə ödəniləcək məbləğlərin tərkibində təqdim olunur. Geri satılma (əks “repo”) razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar əhəmiyyətli olanda maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca hesab və ya, şəraitdən asılı olaraq, pul vəsaitləri və ya pul vəsaitlərinin ekvivalentləri və müştərilərə verilmiş kreditlər kimi əks etdirilir. Satış qiyməti ilə geri alış qiyməti arasında fərq faiz hesab olunur və təsirli gəlirlilik metodundan istifadə etməklə “repo” razılaşmalarının müddəti ərzində hesablanır.

Borc vəsaitləri

Buraxılmış maliyyə alətləri və ya onların komponentləri o halda öhdəlik kimi təsnif edilir ki, müqavilə razılaşmasının mahiyyəti Bankın üzərinə aşağıdakı öhdəliklərdən birinin qoyulması ilə nəticələnsin: sahibə pul vəsaitləri və ya digər maliyyə aktivini çatdırmaq və ya öhdəliyi müəyyən məbləğdə pul vəsaitinin və ya digər maliyyə aktivinin müəyyən sayda xüsusi kapital alətlərinə mübadilə etməkdən fərqli olan yolla ödəmək. Belə alətlərə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər, kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər və müştərilər qarşısında öhdəliklər daxildir. İlk tanımadan sonra borclar amortizasiya olunmuş dəyərə, effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ölçülür. Gəlir və zərərlər cari ilin mənfəətində borclar silindikdə, eləcə də amortizasiyanın hesablanması prosesində əks etdirilir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsi ehtimalına dair obyektiv sübutların olub-olmamasını müəyyən etmək üçün Bank hər hesabat tarixində qiymətləndirmə aparır. Maliyyə aktivləri və ya maliyyə aktivləri qrupu yalnız və yalnız aktiv ilk dəfə əks etdirildikdən sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində dəyərsizləşmənin obyektiv sübutu olanda (baş vermiş “zərər hadisəsi”) və ya bu zərər hadisəsi (və ya hadisələri) maliyyə aktivləri və ya maliyyə aktivləri qrupundan gözlənilən və etibarlı şəkildə qiymətləndirilən bilən pul vəsaitləri hərəkətlərinə təsir göstərəndə dəyərsizləşmiş hesab edilir. Dəyərsizləşmənin sübutlarına borcalanın və ya borcalanlar qrupunun mühüm maliyyə çətinlikləri ilə rastlaşması, faizlərin və ya əsas məbləğin ödənilməsi öhdəliklərini pozması, yüksək müflisləşmə və ya digər maliyyə yenidənqurması ehtimalı ilə qarşılaşmasına dair sübutlar, habelə müşahidə edilən bazar məlumatları əsasında qiymətləndirilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətində ölçülə bilən azalmaya (misal üçün vaxtı keçmiş ödənişlərin səviyyələrində dəyişikliklərə və ya aktivlər üzrə zərərlərlə uzlaşan iqtisadi şəraitlərə) dair sübutlar daxildir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)****Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi (davamı)***Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər və müştərilərə verilmiş kreditlər*

Amortizasiya olunmuş dəyərlə uçota alınan kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlərlə və müştərilərə verilmiş kreditlərlə bağlı Bank əvvəlcə fərdi olaraq mühüm maliyyə aktivləri üçün fərdi və fərdi olaraq mühüm olmayan maliyyə aktivləri üçün məcmu şəkildə dəyərsizləşməyə dair obyektiv sübutların olub-olmamasını qiymətləndirir.

Bank mühüm olub-olmamasından asılı olmayaraq fərdi şəkildə qiymətləndirilmiş maliyyə aktivləri üçün dəyərsizləşməyə dair obyektiv sübutun olmaması qərarına gələrsə, həmin aktivləri analoji kredit riski xüsusiyyətlərinə malik olan maliyyə aktivləri qrupuna daxil edir və onların dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirilməsini məcmu şəkildə aparır. Dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirilməsi fərdi şəkildə aparılmış və dəyərsizləşmə zərərləri əks etdirilmiş aktivlər dəyərsizləşmə baxımından məcmu şəkildə qiymətləndirməyə daxil edilmir.

Dəyərsizləşmə zərərlərinin çəkilməsinin obyektiv sübutu olarsa, zərərin məbləği aktivlərin balans dəyəri ilə qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyəri (hələ çəkilməmiş gələcəkdə gözlənilən kredit zərərləri nəzərə alınmadan) arasında fərq kimi ölçülür. Aktivin balans dəyəri ehtiyat hesabının istifadə edilməsi hesabına azalır və zərərin məbləği cari ilin mənfəətində əks etdirilir. Faiz gəlirləri azaldılmış balans dəyəri üzrə, aktiv üzrə ilkin effektiv faiz dərəcəsi əsasında hesablanmağa davam edir. Kreditlər və müvafiq ehtiyat kreditin qaytarılmasının realistik perspektivləri olmayanda və bütün təminat reallaşdırıldıqda və ya Bankın mülkiyyətinə keçdikdə silinir. Əgər növbəti ildə qiymətləndirilmiş dəyərsizləşmə zərərinin məbləği dəyərsizləşmə tanındıqdan sonra baş vermiş hadisə nəticəsində artır və ya azalarsa, əvvəl tanınmış dəyərsizləşmə zərəri ehtiyat hesabında düzəliş aparmaqla əks etdirilir. Gələcək silinmə sonradan bərpa edilirsə, bərpa məbləği cari ilin mənfəətində əks etdirilir.

Qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyəri maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskont edilir. Kredit dəyişən faiz dərəcəsi ilə verilmişdirsə, dəyərsizləşmə zərərinin ölçülməsi üçün diskontun dərəcəsi, cari effektiv faiz dərəcəsi olacaqdır. Girov qoyulmuş maliyyə aktivləri üzrə qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyərinin hesablanması, girov aktivinin özgəninkiləşdirilməsinin mümkün olub-olmamasından asılı olmayaraq, girovun alınması və satılması ilə bağlı məsrəfləri çıxmaqla girov aktivinin özgəninkiləşdirilməsindən irəli gələn pul vəsaitləri hərəkətlərini əks etdirir.

Dəyərsizləşmənin məcmu şəkildə qiymətləndirilməsi məqsədilə maliyyə aktivləri Bankın daxili kredit reytingləri sistemi əsasında qruplara bölünür və bu zaman aktivin növü, iqtisadi sektoru, coğrafi mövqeyi, girovun növü, ödəniş vaxtının keçib-keçməməsi və digər müvafiq amillər kimi kredit riskinin xüsusiyyətləri nəzərə alınır.

Məcmu şəkildə dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirilmiş maliyyə aktivləri qrupu üzrə pul vəsaitlərinin gələcək hərəkətləri bu qrupa daxil olan aktivlərin kredit riski xüsusiyyətləri ilə analoji xüsusiyyətlərə malik olan aktivlər üzrə zərərlərlə bağlı tarixi məlumat əsasında müəyyən edilir. Zərərlərlə bağlı tarixi məlumatda həmin məlumatın aid olduğu illərdə təsir göstərmiş cari şəraitlərin təsirini əks etdirmək və keçmiş müddətin hazırda mövcud olmayan şəraitlərinin təsirini istisna etmək məqsədilə müşahidə edilən cari bazar məlumatı əsasında düzəlişlər edilir. Gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərində dəyişikliklərin qiymətləndirmələri hər il üçün müşahidə edilən bazarda müvafiq məlumatlardakı dəyişiklikləri (misal üçün işsizlik səviyyəsi, daşınmaz əmlakın qiymətləri, əmtəə qiymətləri, ödəniş statusunda dəyişikliklər və ya qrupun çəkdiyi zərərləri və ya onların həcmi əks etdirən digər amilləri) əks etdirir. Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilmiş metod və fərziyyələr müntəzəm qaydada yenidən baxılır ki, qiymətləndirilmiş zərərlərlə faktiki nəticələr arasındakı fərqlər azaldılsın.

Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan maliyyə investisiyaları

Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan alətlər üçün Bank dəyərsizləşməyə dair obyektiv sübutun olub-olmamasını qiymətləndirir. Dəyərsizləşmə zərərinin çəkilməsinə dair obyektiv sübut mövcud olanda, zərərin məbləği aktivin balans dəyəri ilə proqnozlaşdırılan gələcək pul hərəkətlərinin cari dəyəri arasındakı fərqlə ölçülür. Aktivin balans dəyəri azaldılır və zərərin məbləği cari ilin mənfəətində əks etdirilir.

Əgər sonrakı ildə proqnozlaşdırılan dəyərsizləşmə zərərinin məbləği dəyərsizləşmə tanındıqdan sonra baş vermiş hadisə nəticəsində azalarsa, əvvəl tutulmuş məbləğlər ümumi gəlir haqqında hesabatı aid edilməlidir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)****Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi (davamı)***Satış üçün mövcud olan maliyyə investisiyaları*

Satış üçün mövcud olan maliyyə investisiyaları üçün Bank hər hesabat tarixində investisiya və ya investisiyalar qrupunda dəyərsizləşməyə dair obyektiv sübutun olub-olmamasını qiymətləndirir.

Satış üçün mövcud olan maliyyə investisiyaları kimi təsnif edilən kapital investisiyaları ilə bağlı obyektiv dəyərsizləşmə sübutlarına investisiyanın ədalətli dəyərinin ilkin dəyərindən əhəmiyyətli və ya sürəkli şəkildə aşağı düşməsi daxildir. Dəyərsizləşmə sübutları mövcud olanda məcmu zərər – əvvəl cari ilin mənfəətində əks etdirilmiş investisiya üzrə dəyərsizləşmə zərərini çıxmaqla alışı dəyəri ilə cari ədalətli dəyər arasındakı fərq kimi ölçülür – digər ümumi gəlirin tərkibindən çıxarılır və cari ilin mənfəətində əks etdirilir. Kapital investisiyaları üzrə dəyərsizləşmə zərərləri cari ilin mənfəəti vasitəsilə bərpa edilmir, onların dəyərsizləşmədən sonra ədalətli dəyərinin artması digər ümumi gəlirin tərkibində əks etdirilir.

Borc alətləri satış üçün mövcud olan alətlər kimi təsnif ediləndə dəyərsizləşmə amortizasiya hesablanmış dəyərlə uçota alınan maliyyə aktivləri ilə eyni prinsiplərlə qiymətləndirilir. Gələcək faiz gəliri azaldılmış balans dəyərinə əsaslanır və dəyərsizləşmə zərərinin ölçülməsi məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin diskont edilməsi üçün istifadə edilən faiz dərəcəsi ilə hesablanır.

Faiz gəliri cari ilin mənfəətində əks etdirilir. Əgər növbəti ildə borc alətinin ədalətli dəyəri artırsa və bu artma obyektiv olaraq dəyərsizləşmə zərərləri cari ilin mənfəətində və zərərində əks etdirildikdən sonra baş vermiş hadisə ilə bağlıdırsa, dəyərsizləşmə zərəri cari ilin mənfəətində bərpa edilir.

Kreditlərin restrukturizasiyası

İmkan dairəsində Bank girova yiyələnmək əvəzinə kredit şərtlərini dəyişdirməyə çalışır. Buna müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş ödəniş müddətlərinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşdırılması daxildir. Yeni şərtlər müəyyən ediləndi təqdirdə, kreditin vaxtı keçmiş hesab olunmur. Bütün meyarların qarşılınması və gələcək ödənişlərin mümkünlüyündən əmin olmaq məqsədilə Bankın rəhbərliyi restrukturizasiya edilmiş kreditləri daim nəzərdən keçirir. Belə kreditlər fərdi və ya məcmu qaydada dəyərsizləşməyə məruz qalmaqla davam edir və onların ödənilən dəyəri kredit üzrə ilkin effektiv faiz dərəcəsini istifadə etməklə hesablanır.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin uçotdan çıxarılması*Maliyyə aktivləri*

Maliyyə aktivi (və ya müvafiq hallarda maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya analoji maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) aşağıdakı hallarda balansda əks etdirilmir:

- aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüquqlarının vaxtı başa çatmışdır;
- Bank özünün aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüquqlarını üçüncü tərəfə keçirmiş və ya aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüququnu saxlayaraq, onları “tranzit” razılaşması əsasında tam məbləğdə və çox yubanmadan ödəmək öhdəliyini götürmüşdür; və
- Bank: (a) aktiv üzrə, demək olar ki, bütün risk və səmərələr ötürmüş; (b) aktiv üzrə, demək olar ki, bütün risk və səmərələr ötürməmiş və onları özündə saxlamaqla, yalnız aktiv üzrə nəzarəti ötürmüşdür.

Bank aktivdən pul vəsaitləri hərəkətini almaq hüququnu ötürmüş və aktiv üzrə, demək olar ki, bütün risk və səmərələri nə ötürməmiş, nə də onları özündə saxlamamışdırsa, aktiv, Bankın həmin aktivdə davam edən iştirakı müqabilində əks etdirilir. Ötürülmüş aktiv üzrə zəmanət formasında aktivdə iştirakın davam etməsi aktivin ilkin balans dəyəri ilə Bankdan tələb oluna biləcək maksimal ödəniş məbləğindən az olanı ilə ölçülür.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)****Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin uçotdan çıxarılması (davamı)***Maliyyə aktivləri (davamı)*

Aktivdə iştirak, ötürülmüş aktiv üzrə yazılı və/və ya satın alınmış opsiya (o cümlədən netto əsasla ödənilən opsiya və ya analoji alət) formasında davam edirsə, Bankın davam edən iştirakının həcmi ötürülən aktivin Bank tərəfindən geri alınacaq dəyərində bərabərdir. Lakin ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən aktiv üzrə yazılı put-opsionu (o cümlədən netto əsasla ödənilən opsiya və ya analoji alət) istisna təşkil edir və bu halda Bankın davam edən iştirakının həcmi, ötürülən aktivin ədalətli dəyəri və opsiyanın icra qiymətindən az olanı ilə məhdudlaşır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliyi müvafiq öhdəlik icra edildikdə, ləğv edildikdə və ya vaxtı başa çatdıqda uçotdan çıxarılır.

Mövcud olan bir maliyyə öhdəliyi eyni kreditör qarşısında tam fərqli şərtlərlə digəri ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtlərinə əhəmiyyətli düzəlişlər edildikdə, belə əvəz etmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılmasını və yeni öhdəliyin tanınmasını tələb edir və müvafiq balans dəyərlərindəki fərqlər cari ilin mənfəətində əks etdirilir.

Maliyyə zəmanətləri

Adi fəaliyyətində Bank akkreditivlər və zəmanətlərdən ibarət olan maliyyə zəmanətləri verir. Maliyyə zəmanətləri maliyyə hesabatlarında ilk öncə ədalətli dəyərlə “Digər öhdəliklər” maddəsində alınmış komissiya haqqı məbləğində əks etdirilir. İlk əks etdirmədən sonra Bankın hər bir zəmanət üzrə öhdəliyi aşağıdakı məbləğlərdən yuxarı olanı ilə ölçülür: amortizasiya hesablanmış komissiya haqqı və zəmanətdən irəli gələn maliyyə öhdəliyinin ödənilməsi üçün tələb olunan məsrəflərin ən yaxşı qiyməti.

Maliyyə zəmanətləri ilə bağlı öhdəliyin artması cari ilin mənfəətində nəzərə alınır. Alınmış komissiya haqqı cari ilin mənfəətində zəmanətin müddəti üzrə bərabər hissələrə bölünməklə əks etdirilir.

Vergilər

Cari mənfəət vergisi xərci Azərbaycan Respublikasının qanunları əsasında hesablanır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri öhdəlik metodundan istifadə etməklə müvəqqəti fərqlər üzrə hesablanır. Təxirə salınmış mənfəət şirkətlərin birləşməsi olmayan əməliyyat zamanı qüvvəyə gələn və ya aktiv və ya öhdəliyin ilkin tanınmasından irəli gəlməyəndə və əməliyyat zamanı nə uçot mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə və ya zərərə təsir göstərmədiyi hallarda, təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivlərinin və öhdəliklərinin vergi bazası və onların maliyyə hesabatları məqsədləri üçün balans dəyərləri arasında bütün müvəqqəti fərqlər üzrə müəyyən edilir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız bu dərəcədə müəyyən edilir ki, çıxılan müvəqqəti fərqlərin istifadə edilə bilməsi üçün vergiyə cəlb edilən mənfəətin mövcud olması ehtimalı olsun. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri, hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya əsas etibarilə qüvvədə olan vergi dərəcələri və vergi qanunları əsasında aktivlərin satıldığı və ya öhdəliklərin yerinə yetirildiyi müddətdə tətbiq edilən vergi dərəcələri ilə ölçülür.

Bundan əlavə, Azərbaycanda Bankın fəaliyyəti ilə bağlı müxtəlif əməliyyat vergiləri tətbiq edilir. Bu vergilər ümumi və inzibati xərclərin tərkibinə daxil edilir.

Əmlak və avadanlıqlar

Əmlak və avadanlıqlar, gündəlik xidmət xərcləri istisna olmaqla, yığılmış köhnəlməni və hər hansı tanınmış dəyərsizləşmə zərərini çıxmaqla ilkin dəyəri ilə tanınır. Tanıma meyarına uyğun gələndə, əmlak və avadanlıqların bir hissəsinin əvəz etdirilməsi xərcləri yaranan zaman həmin dəyərə daxil edilir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Əmlak və avadanlıqlar (davamı)

Əmlak və avadanlığın balans dəyəri dəyərsizləşmə baxımından balans dəyərinin qaytarılmayacağını göstərən hadisələr baş verəndə və ya şəraitlər dəyişəndə yenidən qiymətləndirilir.

Aktiv istifadə edilmək üçün hazır olduğu andan bu aktiv üzrə köhnəlmə hesablanmağa başlayır. Köhnəlmə aktivlərin balans dəyərlərini aşağıda göstərilən proqnozlaşdırılan istifadə müddətləri üzrə bərabər hissələrə bölməklə hesablanır:

	<u>İllər</u>
Binalar	20
Mebel və avadanlıq	4
Kompüterlər və digər avadanlıq	4
Nəqliyyat vasitələri	4
Digər əsas vəsaitlər	5
İcarəyə alınmış aktivlərin əsaslı təmiri	15

Aktivlərin qalıq dəyərləri, istifadə müddətləri və metodlar yenidən baxılaraq, hər maliyyə ilinin sonunda lazım olduqca yeniləşdirilir.

İcarəyə alınmış aktivlərin əsaslı təmiri icarəyə götürülmüş aktivlərin istifadə müddəti üzrə köhnəlməyə silinir.

Təmir və rekonstruksiya xərcləri çəkildikcə xərclərə aid edilir və kapitallaşdırılmalı olduğu hallar istisna olmaqla, ümumi və inzibati xərclərə daxil edilir.

Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər lisenziyalardan və kompüter proqramlarından ibarətdir.

Ayrıca alınmış qeyri-maddi aktivlər ilk olaraq ilkin dəyəri ilə tanınır. Şirkətlərin birləşməsi çərçivəsində alınmış qeyri-maddi aktivlərin ilkin dəyəri alış tarixində ədalətli dəyərə bərabərdir. İlkin tanımadan sonra qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiyanı və yığılmış dəyərsizləşmə zərərini çıxmaqla ilkin dəyəri ilə əks etdirilir. Qeyri-maddi aktivlərin istifadə müddətləri məhdud müddətlər kimi müəyyən edilmişdir. Məhdud istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlərə 10 illik istifadə müddəti üzrə amortizasiya hesablanır və həmin qeyri-maddi aktivlər üzrə mümkün dəyərsizləşmə əlamətləri mövcud olanda dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirmə aparılır.

Ehtiyatlar

Bank ehtiyatları keçmiş hadisənin nəticəsi olan cari (hüquqi və ya konstruktiv) öhdəliyə sahib olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərələri təcəssüm etdirən resursların xaric olmasının tələb olunacağını ehtimal etdikdə və öhdəliyin məbləğini etibarlı qiymətləndirə biləndə tanınır.

Pensiya təminatı və işçilərə digər ödənişlər üzrə öhdəliklər

Bank işə götürənin cari ödəmələrinin işçilərə ümumi əmək haqqı ödənişlərinin müəyyən faizi kimi hesablanmasını nəzərdə tutan Azərbaycan Respublikasının dövlət pensiya təminatı sistemindən əlavə hər hansı fərdi pensiya təminatı sistemində malik deyildir. Bu xərclər müvafiq əmək haqqının aid olduğu hesabat dövründə əks etdirilir. Bundan əlavə, Bank əmək fəaliyyəti başa çatdıqdan sonra işçilərə ödənişlər aparmalı deyildir.

Səhmdar kapitalı

Səhmdar kapitalı

Adi səhmlər səhmdar kapitalı kimi təsnif edilir. Şirkətlərin birləşməsi istisna olmaqla, yeni səhmlərin buraxılması ilə birbaşa bağlı olaraq üçüncü tərəflərə ödənişlərə çəkilən xərclər kapitalın tərkibində həmin emissiya nəticəsində əldə edilmiş məbləğin azalması kimi əks etdirilir. Əldə edilmiş vəsaitlərin ədalətli dəyərinin buraxılmış səhmlərin nominal dəyərindən artıq məbləği əlavə kapital kimi əks etdirilir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)****Səhmdar kapitalı (davamı)***Dividendlər*

Dividendlər, yalnız hesabat tarixindən gec olmayaraq elan edildiyi halda, öhdəlik kimi əks etdirilir və hesabat tarixinə kapitalın məbləğindən çıxılır. Dividendlər haqqında məlumat hesabat tarixindən əvvəl və eləcə də hesabat tarixindən sonra, lakin maliyyə hesabatları təsdiq edildikdən əvvəl təklif və ya elan edildikdə açıqlanır.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onların ödənilməsi üçün ehtiyatların xərclənməsi ehtimalı az olanda, maliyyə hesabatlarında açıqlanır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onlarla bağlı iqtisadi faydaların daxil olması ehtimal ediləndə maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Gəlir və xərclərin tanınması

Gəlir Bank tərəfindən iqtisadi səmərənin əldə edilməsi ehtimal ediləndə və xərclər etibarlı şəkildə ölçülə biləndə tanınır. Xərclər çəkildikcə tanınır. Gəlirin və ya xərcin tanınması üçün aşağıdakı xüsusi tanıma meyarları da qarşılanmalıdır.

Faiz və analogi gəlir və xərclər

Ticarət aktivləri və ya satış üçün mövcud olan aktivlər kimi təsnif edilmiş faiz hesablanan qiymətli kağızlar və amortizasiya olunmuş dəyəri ilə qiymətləndirilən bütün maliyyə alətləri üzrə faiz gəlirləri və ya xərcləri effektiv faiz dərəcəsi ilə tanınır. Həmin dərəcə qiymətləndirilən gələcək pul vəsaitləri ödənişlərini və ya daxilolmalarını maliyyə alətinin ehtimal edilən istifadə müddəti və ya daha qısa müddət ərzində maliyyə aktivinin və ya öhdəliyinin xalis balans dəyərində diskontlaşdırır. Hesablama zamanı maliyyə aləti üzrə bütün müqavilə şərtləri (misal üçün əvvəlcədən ödəmə imkanı), eləcə də alətlə bilavasitə bağlı olan və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün haqlar və əlavə xərclər nəzərə alınır, lakin gələcək kredit zərərləri nəzərə alınmır. Bank maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri üzrə ödəniş və daxilolmalara dair qiymətləndirmələrinə yenidən baxdıqda, həmin aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində düzəlişlər edir. Düzəliş edilmiş balans dəyəri ilkin effektiv faiz dərəcəsi əsasında hesablanır və balans dəyərində dəyişiklik faiz gəliri və ya xərci kimi tanınır. Maliyyə aktivinin və ya analogi maliyyə aktivləri qrupunun qeydə alınmış dəyəri dəyərsizləşmə zərərinə görə azalarsa, faiz gəliri, yeni balans dəyərində ilkin effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə əks etdirilir.

Haqq və komissiya gəliri və xərci

Bank haqq və komissiya gəlirini müştərilərə göstərdiyi xidmətlərdən əldə edir. Haqq və komissiya gəlirinə xidmətlər göstərildikcə gəlir kimi tanınan nağd valyuta ilə əməliyyatlar, pul çıxarma haqları və müştəri hesablarının xidmətləri üzrə haqlar daxildir. Haqq və komissiya xərclərinə xarici menecerlərə, brokerlərə ödənilən xidmət haqları və depozitari xərcləri aiddir.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Maliyyə hesabatları Bankın funksional və təqdimat valyutası olan AZN ilə təqdim edilir. Xarici valyutalarla aparılan əməliyyatlar ilk öncə əməliyyat tarixində qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə funksional valyutaya çevrilir. Xarici valyuta ilə olan monetar aktivlər və öhdəliklər hesabat tarixinə məzənnədən istifadə etməklə funksional valyutaya çevrilir. Xarici valyutalarla olan əməliyyatların çevrilməsindən yaranan bütün fərqlər cari ilin mənfəətində “Xarici valyutalarla əməliyyatlar üzrə xalis gəlir – Məzənnə fərqi” maddəsi üzrə tanınır. Xarici valyuta ilə olan və ilkin dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr əməliyyat tarixinə mövcud olan məzənnəyə görə çevrilir. Xarici valyuta ilə olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin təyin edildiyi tarixdə mövcud olan məzənnəyə görə çevrilir.

Xarici valyuta ilə əməliyyatın müqavilə məzənnəsi ilə ARMB-nin həmin əməliyyat tarixinə rəsmi məzənnəsi arasında fərqlər xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xərcləri çıxmaqla gəlirlərə daxil edilir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Xarici valyutanın çevrilməsi (davamı)

Bank bu maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün 31 dekabr 2010-cu və 2009-cu il tarixlərinə olan aşağıdakı xarici valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il</i>
1 ABŞ dolları	AZN 0.7979	AZN 0.8031
1 Avro	AZN 1.0560	AZN 1.1499
1 Rusiya rublu	AZN 0.0263	AZN 0.0266
1 funt sterlinq	AZN 1.2377	AZN 1.2759

Mühasibat uçotu prinsiplərində gələcək dəyişikliklər

Qəbul edilmiş, lakin hələ qüvvəyə minməmiş standart və şərtlər

24 sayılı MUBS “Əlaqəli tərəf haqqında açıqlamalar” (Düzəliş)

2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmış düzəliş edilmiş 24 sayılı MUBS dövlətə aid müəssisələr haqqında açıqlamaları sadələşdirir və əlaqəli tərəf anlayışını aydınlaşdırır. Əvvəllər, dövlət tərəfindən nəzarət edilən və ya əhəmiyyətli təsir göstərilən müəssisə həmin dövlətin nəzarət etdiyi və ya əhəmiyyətli təsir göstərdiyi digər müəssisələrlə bütün əməliyyatlar haqqında məlumat verməli idi. Düzəliş edilmiş standart belə əməliyyatlar haqqında açıqlamanın yalnız həmin əməliyyatlar ayrı-ayrılıqda və ya birlikdə mühüm olanda verilməsini tələb edir. Düzəliş edilmiş 24 sayılı MUBS 1 yanvar 2011-ci il tarixində və ya bundan sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir və onun daha erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir. Bank gözləyir ki, düzəliş edilmiş bu standart Bankın maliyyə hesabatlarına təsir göstərməyəcəkdir.

32 sayılı MUBS “Maliyyə alətləri: Təqdimat”: Hüquqların emissiyasının təsnif edilməsi”

2009-cu ilin oktyabr ayında MUBSK 32 sayılı MUBS-a düzəliş buraxılmışdır. Müəssisələr bu düzəliş 1 fevral 2010-cu il tarixində və sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edəcəkdir. Daha erkən tətbiq də yol verilir. Bu düzəliş 32 sayılı MUBS-da maliyyə öhdəliyinin tərifini dəyişərək, hüquqların emissiyasının və müəyyən opsiyon və varrantların kapital alətləri kimi təsnif edilməsini nəzərdə tutur. Bu qayda hüquqlar proporsional şəkildə müəssisənin eyni sinifdən olan qeyri-törəmə kapital alətlərinin bütün mövcud mülkiyyətçilərinə müəssisənin müəyyən sayda kapital alətlərinin hər hansı valyutada müəyyən edilmiş məbləğə alınması məqsədilə verildəndə tətbiq edilir. Bank gözləyir ki, bu düzəliş Bankın maliyyə hesabatlarına təsir göstərməyəcəkdir.

9 sayılı MHBS “Maliyyə alətləri”

2009-cu ilin noyabr ayında MUBSK 9 sayılı “Maliyyə alətləri” MHBS-in birinci fazasını buraxmışdır. Bu standart tədricən 39 sayılı “Maliyyə hesabatları: Tanınması və ölçülməsi” MUBS-u əvəz edəcəkdir. 9 sayılı MHBS 1 yanvar 2013-cü il tarixində və sonra başlayan maliyyə illərinə tətbiq ediləcəkdir. Müəssisələr birinci fazanı 31 dekabr 2009-cu il tarixində və ya bu tarixdən sonra başa çatan hesabat dövrləri üçün tətbiq edə bilər. 9 sayılı MHBS-in birinci fazası maliyyə aktivlərinin təsnif edilməsi və ölçülməsi üçün yeni tələbləri irəli sürür. Xüsusilə, sonrakı ölçülmələr üçün bütün maliyyə aktivləri amortizasiya edilmiş dəyər və ya ədalətli dəyər ilə mənfəət və ya zərər vasitəsi ilə təsnif edilməli, satış üçün saxlanılmayan kapital alətlərinin isə digər ümumi gəlir vasitəsi ilə ədalətli dəyər ilə ölçülüb bilməsi ləğv olunmaz opsiyonla təmin edilməlidir. Bank hazırda yeni Standartın qəbul edilməsinin təsirini qiymətləndirir və ilk tətbiq tarixini müəyyən edir.

14 sayılı BMHŞK şərhli Düzəliş – Minimal maliyyələşdirmə tələbinin əvvəlcədən ödəmələri

2007-ci ilin iyul ayında müəyyən edilmiş faydalı aktiv üzrə limit, minimal maliyyələşdirmə tələbləri və onların qarşılıqlı əlaqəsi Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi tərəfindən işlənilib hazırlanmış və Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası tərəfindən buraxılmışdır. 14 sayılı BMHŞK şərhli və ona əlavə edilmə sənədlərə minimal maliyyələşdirmə tələbi üçün əvvəlcədən ödəmə əlavə edilmişdir (2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmışdır). Bu düzəlişlər 1 yanvar 2011-ci ildən qüvvəyə minir. 14 sayılı BMHŞK şərhinin Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərməsi gözlənilmir.

19 sayılı BMHŞK şərhli “Maliyyə öhdəliklərinin kapital alətləri ilə ödənilməsi”

19 sayılı BMHŞK şərhli 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmışdır və 1 iyul 2010-cu ildə və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Bu şərh maliyyə öhdəliyinin şərtləri dəyişəndə və maliyyə öhdəliyini tam və ya qismən ödəmək üçün kreditora kapital alətinin buraxılması ilə nəticələndə uçot qaydasını aydınlaşdırır. 19 sayılı BMHŞK şərhin Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərməsi gözlənilmir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)****Mühasibat uçotu prinsiplərində gələcək dəyişikliklər (davamı)***MHBS-lərə təkmilləşdirmələr*

2010-cu ilin may ayında MUBSK standartlara, ilk öncə uyğunsuzluqları aradan götürmək və mətni aydınlaşdırmaq məqsədilə üçüncü düzəlişlər toplusunu buraxmışdır. Düzəlişlərin böyük hissəsi 1 yanvar 2011-ci il tarixində və ya bundan sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Hər bir standart üçün ayrıca keçid şərtləri nəzərdə tutulur. 2010-cu ilin may ayının “MHBS-na təkmilləşdirmələr”inə daxil olan düzəlişlər Bankın mühasibat uçotu prinsiplərinə, maliyyə vəziyyətinə və ya əməliyyat nəticələrinə aşağıda təsvir olunan formada təsir göstərəcəkdir.

- 3 sayılı MHBS “Müəssisələrin birləşməsi”: ölçmə seçimlərinin əhatə dairəsini məhdudlaşdıraraq müəyyən edir ki, yalnız ləğv etmə halında sahibləri müəssisənin xalis aktivlərində proporsional payla təmin edən mülkiyyət paylarını təqdim edən nəzarət olunmayan paylarla bağlı komponentləri ya ədalətli dəyərlə, ya da alınan müəssisənin müəyyən edilə bilən xalis aktivlərində mülkiyyət alətlərinin cari proporsional payı kimi ölçülməlidir. Düzəliş Bankın yenidən baxılmış 3 sayılı MHBS-ı tətbiq etdiyi tarixdən tətbiq edilməli olduğu üçün, həmin düzəliş qəbul edilənə qədər 3 sayılı MHBS-nın təsirini nəzərə almaq məqsədilə yenidən hesablamaların aparılması tələb oluna bilər. Bank gözləyir ki, 3 sayılı MHBS-na digər düzəlişlər Bankın maliyyə hesabatlarına təsir göstərməyəcəkdir.
- 7 sayılı MHBS “Maliyyə alətləri: Məlumatın açıqlanması”; kəmiyyət və kredit riski açıqlamalarına düzəlişlər təqdim edir. Əlavə tələblərin cüzi təsirə malik olması gözlənilir, çünki, gözlənilməli kimi, məlumat asanlıqla əldə edilə biləcəkdir.
- 34 sayılı MUBS “Aralıq Maliyyə Hesabatları”: maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri və təsnifatına təsir göstərən vəziyyətlər, maliyyə alətlərinin ədalətli dəyər iyerarxiyaları arasında köçürülməsinə dair tələblər, maliyyə aktivlərinin təsnifatında dəyişikliklər və potensial öhdəliklərdə və aktivlərdə dəyişikliklər haqqında məlumatları açıqlayır. Bankın aralıq maliyyə hesabatlarına tələb olunan əlavə açıqlamalar daxil ediləcəkdir.
- 1 sayılı MHBS, 1 sayılı MUBS, 27 sayılı MUBS və 13 sayılı BMHŞK şərhinə düzəlişlər Bankın mühasibat uçotu prinsiplərinə, maliyyə vəziyyətinə və ya əməliyyatlarının nəticələrinə təsir göstərməyəcəkdir.

1 sayılı MUBS – Struktur düzəlişi

Bu redaksiya 2008-ci ilin noyabr ayında buraxılmışdır və 1 iyul 2009-cu ildən qüvvəyə minir. Ona 31 dekabr 2009-cu il tarixinədək buraxılmış və 1 yanvar 2010-cu ilədək qüvvəyə minməli olan MHBS-lərdə edilmiş düzəlişlər daxildir. 1 sayılı MHBS-na və ona əlavə edilən sənədlərə aşağıdakılar vasitəsilə düzəlişlər edilmişdir:

- 9 sayılı MHBS “Maliyyə alətləri” (2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmışdır) (1 yanvar 2013-cü ildən qüvvəyə minir)
- 19 sayılı BMHŞK şərhinə “Maliyyə öhdəliklərinin kapital alətləri ilə ödənilməsi” (2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmışdır) (1 iyul 2010-cu ildən qüvvəyə minir)

4. Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və proqnozları

Bankın rəhbərliyi tərəfindən uçot qaydalarının tətbiq edilməsi zamanı maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş məbləğlərə təsir göstərmiş aşağıdakı mühakimələr çıxarılmış və proqnozlar verilmişdir:

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmiş maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri fəal bazardan əldə edilə bilməyəndə, onlar riyazi modellərin işlədilməsini daxil edən müxtəlif qiymətləndirmə mexanizmlərindən istifadə etməklə müəyyən edilir. Bu modellər üçün ilkin verilənlər mümkün olanda müşahidə edilə bilən bazardan götürülür, mümkün olmayanda isə ədalətli dəyərlərin müəyyən edilməsi üçün müəyyən dərəcədə mühakimələrin istifadə edilməsi tələb olunur.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

4. Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və proqnozları (davamı)

Vergilər

Azərbaycanın qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruzdur. Cari ilin mənfəəti kapitallaşdırılırsa, maliyyə təşkilatlarının 1 yanvar 2009-cu ildən etibarən (3 ardıcıl ildə) mənfəət vergisinin ödənilməsindən azad edilməsinə yol verən və Bankın əməliyyat və əqdlərinə tətbiq edilən yeni qanun da daxil olmaqla, həmin qanunvericiliyin və dəyişikliklərin rəhbərlik tərəfindən şərh müvafiq orqanlar tərəfindən qəbul edilməyə bilər. Nəticədə, əlavə iri vergi, cərimə və faiz hesablanma bilər. Vergi yoxlamaları yoxlama ili də daxil olmaqla üç təqvim ili üzrə aparıla bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2010-cu il tarixinə müvafiq qanunvericiliyin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən şərh müvafiqdir və Bankın vergi mövqeyi qəbul ediləcəkdir.

Kreditin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyat

Bank müntəzəm qaydada kreditlərinin və debitor borclarının dəyərsizləşmə baxımından təhlilini aparır. Bank borcalan maliyyə çətinlikləri ilə qarşılaşdığı və analoji borcalanlar haqqında kifayət qədər faktiki məlumatlar olmadığı hallarda dəyərsizləşmə zərərələrinin qiymətləndirilməsində təcrübəyə əsaslanan mühakimələrdən istifadə edir. Eynilə, Bank qrupa daxil olan borcalanların öhdəlikləri ödəmək statusunda mənfəət dəyişikliklərə və ya qrupun daxilində aktivlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqəli olan dövlət və ya yerli iqtisadi şəraitlərin dəyişməsinə işarə edən müşahidə edilən məlumatlar əsasında gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərində dəyişiklikləri qiymətləndirir. Rəhbərlik kreditlər və debitor borcları qrupu üzrə analoji kredit riski və obyektiv dəyərsizləşmə sübutları olan aktivlərlə bağlı zərərlərin strukturu haqqında tarixi məlumatlar əsasında qiymətləndirmələrdən istifadə edir. Bank cari şəraitləri əks etdirmək məqsədilə kreditlər və ya debitor borcları qrupu üçün müşahidə edilən məlumatlarda düzəliş aparmaq üçün təcrübəyə əsaslanan mühakimələrdən istifadə edir.

5. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

	<u>31 dekabr 2010-cu il</u>	<u>31 dekabr 2009-cu il</u>
Kassada olan pul vəsaitləri	5,611	6,132
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında cari hesablar	78,458	17,659
Digər kredit təşkilatlarında cari hesablar	19,348	1,475
Müddətli depozitlər	29,475	25,190
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	132,892	50,456

Digər kredit təşkilatlarında cari hesablara rezident və qeyri-rezident banklarda, müvafiq olaraq, 18,719 min AZN (2009-cu il: 921 min AZN) və 629 min AZN (2009-cu il: 554 min AZN) məbləğində faiz hesablanmayan müxtəlif hesabların qalıqları daxildir.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bank 29,475 min AZN (31 dekabr 2009-cu il – 25,190 min AZN) məbləğində rezident və qeyri-rezident banklarda müddəti 22 fevral 2011-ci il tarixində (2009: 30 mart 2010-cu il tarixində) başa çatan 0.3%-15.0% (2009-cu il: 0.2%-14.0%) effektiv illik faiz dərəcəsi ilə müddətli depozitlər yerləşdirmişdir.

Bank tərəfindən 2010-cu il ərzində aparılmış qeyri-nəğd əməliyyatlar 2009-cu il üzrə xalis mənfəətin 15,407 min AZN məbləğində (2009-cu il: sifir) vəsaiti səhmdar kapitala yönəldirilməsi ilə təmsil olunur.

6. Ticarət qiymətli kağızları

Bank ABŞ dolları ilə investisiyaları müəyyən xarici menecerə tapşıraraq, onu özünün agentini təyin etmiş və ona müəyyən pul və aktivlərin investisiya və reinvestisiya qoyulmasını idarə etməyi həvalə etmişdir. Bundan əlavə, Bank aididyyəti olmayan beynəlxalq maliyyə təşkilatının investisiya portfelinin depozitarı kimi xidmət göstərməsinə dair Depozitari Razılaşması imzalamışdır. Vəsait və aktivlər Depozitaridə saxlanılır, hansı ki, portfellərə nəzarət edir və Bankdan portfəldəki qiymətli kağızları satmaq, qeydiyyat almaq və idarəçinin alışı/satışı qərarları üzrə tələblər əsasında əməliyyatları həyata keçirmək səlahiyyətini almışdır. Depozitari Banka portfəllə bağlı alınmış və ya portfəldən ödənilmiş bütün pul vəsaitləri haqqında aylıq hesabatlar verir. Xarici menecer tərəfindən idarə olunan aktivlər Bank tərəfindən 20 gün əvvəl yazılı bildiriş əsasında geri qaytarıla bilər.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

6. Ticarət qiymətli kağızları (davamı)

Xarici menecer, agent kimi çıxış edərək, Bankın hesabına investisiyaları və digər aktivləri almaq, satmaq, saxlamaq, mübadilə etmək və ya digər əməliyyatlar aparmaq, əmanətlər qoymaq, hər hansı investisiyaları yerləşdirilmək, tənzimlənməyən kollektiv investisiya sxemləri üzrə məsləhətlər vermək və ya əməliyyatlar aparmaq, bütün bazarlarda əməliyyatlar aparmaq, biznes tərəfdaşları ilə və hesabların açılması ilə bağlı sənədləri müzakirə etmək və imzalamaq, bütün gündəlik qərarları çıxarmaq və vəsaitlərin idarə edilməsi ilə bağlı müstəqil menecerlərin münasib eksperti kimi digər xidmət göstərmək üçün Bankın müəyyən etdiyi investisiya qaydaları çərçivəsində tam ixtiyara malikdirlər.

Ticarət qiymətli kağızları ABŞ dolları, avro və Norveç kronası ilə ifadə edilmiş beynəlxalq dövriyyədə olan korporativ səhmlərdir və Bankın xarici meneceri tərəfindən saxlanılır və idarə olunur. 31 dekabr 2010-cu tarixlərində ticarət qiymətli kağızlar 897 min AZN (2009-cu il: 858 min AZN) məbləğində olmuşdur.

7. Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar

31 dekabr 2010-cu il tarixində Bank ARMB tərəfindən buraxılmış, cəmi ədalətli dəyəri 5,775 min AZN (31 dekabr 2009-cu ildə – 499 min AZN) olan qısamüddətli borc öhdəliklərinin geri satılması razılaşmalarını imzalamışdır.

8. Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər

	<u>31 dekabr 2010-cu il</u>	<u>31 dekabr 2009-cu il</u>
Müddətli depozitlər	19,947	45,900
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında məcburi ehtiyatlar	836	605
Bloklaşdırılmış depozitlər	1,893	1
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	<u>22,676</u>	<u>46,506</u>

Bank, 31 dekabr 2010-cu il tarixinə üç (2009-cu il: dörd) Azərbaycan kommertiya bankında müddəti 20 sentyabr 2011-ci il (2009-cu il: 19 oktyabr 2010-cu il) tarixində başa çatan, 7%-19% (2009-cu il: 6%-18%) effektiv illik faiz dərəcəsi ilə 13,075 min AZN (2009-cu il: 24,610 min AZN) (cəmi müddətli depozitlərin 66%-i) məbləğində vəsaitləri banklararası depozitlərə yerləşdirmişdir.

Müştərilərdən cəlb edilmiş vəsaitlərin əvvəlki ay üzrə orta səviyyəsinin 0.5%-inə (2009-cu il: 0.5%) bərabər olan faiz qazandırmayan pul depozitinin (məcburi ehtiyatın) ARMB-da saxlanması kredit təşkilatlarından tələb edilir. Bankın bu depoziti geri almaq imkanı qanunvericiliklə məhdudlaşdırılır.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə qeyri-rezident banklarda bloklaşdırılmış depozitlər Bankın verdiyi akkreditivlərə aiddir.

9. İnvestisiya qiymətli kağızları

Satış üçün mövcud olan qiymətli kağızlar aşağıdakılardan ibarətdir:

	<u>31 dekabr 2010-cu il</u>		<u>31 dekabr 2009-cu il</u>	
	<i>Balans dəyəri</i>	<i>Nominal dəyər</i>	<i>Balans dəyəri</i>	<i>Nominal dəyər</i>
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	47,428	47,681	32,832	33,095
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış kupon istiqrazları	62,239	62,573	38,513	39,137
Azərbaycan İpoteka Fondu tərəfindən buraxılmış notlar	34,737	34,668	10,682	10,667
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən buraxılmış notlar	4,996	5,001	-	-
Cəmi satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	<u>149,400</u>	<u>149,923</u>	<u>82,027</u>	<u>82,899</u>

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

9. İnvestisiya qiymətli kağızları (davamı)

Bu qiymətli kağızların illik nominal faiz dərəcələri və ödəmə tarixləri belə olmuşdur:

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>		<i>31 dekabr 2009-cu il</i>	
	<i>%</i>	<i>Ödəniş tarixi</i>	<i>%</i>	<i>Ödəniş tarixi</i>
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	1.46%–2.99%	yanvar 2011 – may 2011	1.7%–2.9%	yanvar – noyabr 2010
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış kupon istiqrazları	3.75%–6.9%	yanvar 2011 – iyun 2012	4.0%–6.8%	oktyabr 2010 – iyun 2012
Azərbaycan İpoteka Fondu tərəfindən buraxılmış notlar	3.0%	may 2016	3.0%	may 2016
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən buraxılmış notlar	1.99%–2.2%	yanvar 2011	-	-

Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan qiymətli kağızlar:

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il</i>
“FinansLizinq” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (ASC) tərəfindən buraxılmış korporativ istiqrazlar	303	-
“Azəl” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti (QSC) tərəfindən buraxılmış korporativ istiqrazlar	213	428
Omni Finance MMC bank olmayan kredit təşkilatı tərəfindən buraxılmış korporativ istiqrazlar	-	300
	516	728
Çıxılsın – Dəyərsizləşmə ehtiyatı (Qeyd 24)	(10)	(14)
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan qiymətli kağızlar	506	714

“Azəl” QSC tərəfindən buraxılmış korporativ istiqrazlar ABŞ dolları ilə ifadə edilmiş, illik faiz dərəcəsi 14.0% olan kupon istiqrazlardır. İstiqrazların müddəti 16 iyul 2011-ci ildə başa çatır. Bu qiymətli kağızlar üzrə əsas borc və hesablanmış faiz gəliri yarım ildən bir ödənilir.

“FinansLizinq” ASC tərəfindən buraxılmış korporativ istiqrazlar AZN ilə ifadə edilmiş, illik faiz dərəcəsi 15.0% olan kupon istiqrazlardır. İstiqrazların müddəti 18 dekabr 2012-ci ildə başa çatır. Bu qiymətli kağızlar üzrə əsas borc və hesablanmış faiz gəliri yarım ildən bir ödənilir.

Omni Finance MMC tərəfindən buraxılmış korporativ istiqrazlar AZN ilə ifadə edilmiş, illik faiz dərəcəsi 14.0% olan kupon istiqrazlardır. Bu qiymətli kağızlar üzrə ödəniş yarım ildən bir aparılır və bunların müddəti 2010-cu ilin dekabr ayında başa çatmışdır.

10. Banklara verilmiş kreditlər

31 dekabr 2010-cu ildə Bank iki yerli kommersiya bankı tərəfindən 16% illik faiz dərəcəsi ilə (2009-cu il: 17.5%) buraxılmış, müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş müddətləri 2011-ci ilin aprel və 2012-ci ilin may aylarında (2009– 2010-cu ilin iyul və oktyabr aylarında) başa çatan, Azərbaycan manatı və ABŞ dolları ilə ifadə edilmiş təminatlı qısamüddətli kreditlər üzrə 4,379 min AZN (2009-cu il: 1,909 min AZN) məbləğində ödənilməmiş qalığı var idi.

11. Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il</i>
Hüquqi şəxslər	191,497	117,256
Fiziki şəxslər	4,584	4,824
Müştərilərə verilmiş kreditlər (ümumi)	196,081	122,080
Çıxılsın – Dəyərsizləşmə ehtiyatı (Qeyd 24)	(8,213)	(2,560)
Müştərilərə verilmiş kreditlər (xalis)	187,868	119,520

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

11. Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	<i>Hüquqi şəxslərə kreditlər 31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>Fiziki şəxslərə kreditlər 31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>Cəmi 31 dekabr 2010-cu il</i>
Fərdi şəkildə dəyərsizləşmə	(7,005)	(314)	(7,319)
Məcmu şəkildə dəyərsizləşmə	(831)	(63)	(894)
	(7,836)	(377)	(8,213)
Fərdi şəkildə qiymətləndirilmiş dəyərsizləşmə ehtiyatı çıxıldıqdan əvvəl fərdi şəkildə dəyərsizləşməsi müəyyən edilmiş kreditlərin ümumi məbləği	9,650	433	10,083
	<i>Hüquqi şəxslərə kreditlər 31 dekabr 2009-cu il</i>	<i>Fiziki şəxslərə kreditlər 31 dekabr 2009-cu il</i>	<i>Cəmi 31 dekabr 2009-cu il</i>
Fərdi şəkildə dəyərsizləşmə	(2,208)	(352)	(2,560)
Məcmu şəkildə dəyərsizləşmə	-	-	-
	(2,208)	(352)	(2,560)
Fərdi şəkildə qiymətləndirilmiş dəyərsizləşmə ehtiyatı çıxıldıqdan əvvəl fərdi şəkildə dəyərsizləşməsi müəyyən edilmiş kreditlərin ümumi məbləği	13,067	365	13,432

Kreditlər Azərbaycanda aşağıdakı sənaye sektorlarında fəaliyyət göstərən müştərilərə verilmişdir:

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il</i>
Ticarət və xidmət	85,324	59,979
İstehsal	39,961	21,905
Tikinti	35,180	24,424
Məhmanxana fəaliyyəti	20,049	-
Fiziki şəxslər	4,584	4,824
Kənd təsərrüfatı və yeyinti məhsulları	3,855	4,067
Nəqliyyat və telekommunikasiya	3,630	6,332
Lizinq	3,338	-
Enerji	-	362
Digər	160	187
Cəmi kreditlər (ümumi)	196,081	122,080

31 dekabr 2010-cu tarixinə Bank 10 müştərisinə (2009-cu il: 5 müştərisinə) cəmi 139,103 min AZN (2009-cu il: 60,520 min AZN) məbləğində fərdi olaraq Bankın kapitalının 5%-dən artıq olan kreditlər verilmişdir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

12. Əmlak və avadanlıq

Əmlak və avadanlıqda hərəkət belə olmuşdur:

	<i>Binalar</i>	<i>Mebel və avadanlıq</i>	<i>Kompüterlər və digər avadanlıq</i>	<i>Nəqliyyat vasitələri</i>	<i>Digər əsas vəsaitlər</i>	<i>İcarəyə alınmış aktivlərin əsaslı təmiri</i>	<i>Cəmi</i>
Maya dəyəri							
31 dekabr 2008-ci il	-	475	372	318	19	58	1,242
Alışlar	-	376	338	56	17	40	827
Satışlar	-	-	-	(76)	(3)	-	(79)
31 dekabr 2009-cu il	-	851	710	298	33	98	1,990
Alışlar	2,151	249	158	128	4	10	2,700
31 dekabr 2010-cu il	2,151	1,100	868	426	37	108	4,690
Yığılmış köhnəlmə							
31 dekabr 2008-ci il	-	(102)	(82)	(52)	(4)	-	(240)
Köhnəlmə xərci	-	(154)	(111)	(79)	(6)	(7)	(357)
Satışlar	-	-	-	6	1	-	7
31 dekabr 2009-cu il	-	(256)	(193)	(125)	(9)	(7)	(590)
Köhnəlmə xərci	-	(222)	(205)	(102)	(6)	(16)	(551)
31 dekabr 2010-cu il	-	(478)	(398)	(227)	(15)	(23)	(1,141)
Xalis balans dəyəri:							
31 dekabr 2010-cu il	2,151	622	470	199	22	85	3,549
31 dekabr 2009-cu il	-	595	517	173	24	91	1,400

13. Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlərdə hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>Lisenzialar</i>	<i>Program təminatı</i>	<i>Tamamlanmamış quraşdırmalar</i>	<i>Cəmi</i>
Maya dəyəri				
31 dekabr 2008-ci il	189	75	-	264
Alışlar	104	125	283	512
Satışlar	(5)	-	-	(5)
31 dekabr 2009-cu il	288	200	283	771
Alışlar	143	927	-	1,070
Satışlar	(55)	-	-	(55)
Köçürmələr	-	283	(283)	-
31 dekabr 2010-cu il	376	1,410	-	1,786
Yığılmış köhnəlmə				
31 dekabr 2008-ci il	(21)	(4)	-	(25)
Amortizasiya xərci	(29)	(10)	-	(39)
Satışlar	5	-	-	5
31 dekabr 2009-cu il	(45)	(14)	-	(59)
Amortizasiya xərci	(80)	(95)	-	(175)
Satışlar	55	-	-	55
31 dekabr 2010-cu il	(70)	(109)	-	(179)
Xalis balans dəyəri:				
31 dekabr 2010-cu il	306	1,301	-	1,607
31 dekabr 2009-cu il	243	186	283	712

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

14. Digər aktivlər və öhdəliklər

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il</i>
Digər maliyyə aktivləri		
Zəmanətlər və akkreditivlər üzrə hesablanmış faiz üzrə debitor borcları	127	98
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	32	-
	<u>159</u>	<u>98</u>
Digər qeyri-maliyyə aktivləri		
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin alınması üçün əvvəlcədən ödəmələr	2,235	1,529
Təxirə salınmış xərclər	321	150
Digər	40	55
	<u>2,596</u>	<u>1,734</u>
Cəmi digər aktivlər	<u>2,755</u>	<u>1,832</u>

31 dekabr 2010-cu il tarixində əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin alınması üçün əvvəlcədən ödəmələrə 2,235 min AZN (2009-cu il: 1,529 min AZN) daxildir ki, bunlar Bankın Bakıda və Azərbaycan Respublikasının rayonlarında yeni filialların açılışı ilə əlaqədar əvvəlcədən ödəmələrdən ibarətdir.

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il</i>
Digər maliyyə öhdəlikləri		
Ödəniləcək dividendlər (Qeyd 19)	981	-
İşçilərə ödəniləcək məbləğlər	113	101
Peşəkar xidmətlər üzrə haqq	64	38
Akkreditivlər üzrə hesablanmış faiz üzrə kreditor borcları	36	-
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	36	-
Sosial sığorta xərcləri üzrə kreditor borcları	25	-
Hesablanmış xərclər	14	8
Digər	-	7
	<u>1,269</u>	<u>154</u>
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
İşçilərə hesablanmış mükafatlar	1,500	-
Mənfəət vergisi istisna olmaqla vergilər	1,124	-
Təxirə salınmış gəlir	49	40
Digər	-	11
	<u>2,673</u>	<u>51</u>
Cəmi öhdəliklər	<u>3,942</u>	<u>205</u>

15. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il</i>
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankından alınmış kreditlər	10,000	7,000
Milli Sahibkarlığa Kömək Fondundan alınmış kreditlər	13,635	5,485
Azərbaycan İpoteka Fondu qarşısında öhdəliklər	369	-
Digər bankların cari hesabları	3	1
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	<u>24,007</u>	<u>12,486</u>

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

15. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bankın Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankından alınmış 10,000 min AZN məbləğində (2009-cu il: 7,000 min AZN) müddəti 2012-ci ilə qədər (2009-cu il: 2011-ci ildə) başa çatan və ildə 2.5% dərəcəsi ilə faiz hesablanan kreditləri olmuşdur.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bank Milli Sahibkarlığa Kömək Fondundan müddəti 2015-ci ildə başa çatan və ildə 1.0% dərəcəsi ilə faiz hesablanan 13,635 min AZN (2009-cu il: 5,485 min AZN) məbləğində yeddi kredit (2009-cu il: dörd kredit) almışdır. Kreditlər sahibkarlığa dair dövlət proqramı əsasında Azərbaycan Respublikasında sahibkarlıq mühitinin tədricən təkmilləşdirilməsinə kömək göstərmək məqsədilə alınmışdır.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bankın müddəti 2035-ci ildə başa çatan və ildə 4.0% dərəcəsi ilə faiz hesablanan 369 min AZN (2009-cu il: sıfır) məbləğində Azərbaycan İpoteka Fondu tərəfindən maliyyələşdirilmiş səkkiz krediti olmuşdur.

16. Müştərilər qarşısında öhdəliklər

Müştərilər qarşısında öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	<u>31 dekabr 2010-cu il</u>	<u>31 dekabr 2009-cu il</u>
Tələbli depozitlər	191,519	93,781
Müddətli depozitlər	147,080	72,610
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	338,599	166,391
Zəmanətlər üzrə girov kimi saxlanılan vəsaitlər	967	-

Aşağıdakı cədvəldə müştəri hesabları iqtisadi sektorlar üzrə təhlil edilir:

	<u>31 dekabr 2010-cu il</u>	<u>31 dekabr 2009-cu il</u>
İnvestisiya yönümlü şirkətlər	181,762	35,179
Fiziki şəxslər	102,226	95,419
Tikinti	22,342	18,588
Ticarət və xidmət	17,043	12,260
Sığorta	7,356	1,210
Enerji	5,178	20
İstehsal	2,256	1,443
Nəqliyyat və rabitə	205	60
Kənd təsərrüfatı	4	2,001
Digər	227	211
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	338,599	166,391

31 dekabr 2010-cu il tarixinə müştərilərin depozitlərinə 257,909 min AZN (2009-cu il: 107,499 min AZN) məbləğində beş (2009-cu il: dörd) iri müştəriyə aid qalıqlar daxildir. Bu depozitlər cəmi müştəri depozitləri portfelinin təxminən 76%-ni (2009-cu il: 65%) təmsil edərək, əhəmiyyətli cəmləşməni təmsil edir.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə verilmiş zəmanətlər üzrə 967 min AZN (2009-cu il: sıfır) məbləğində müddətli depozitlər girov kimi saxlanılırdı (Qeyd 20).

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

17. Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il</i>
Commerzbank Aktiengesellschaft	4,162	-
Landesbank Baden-Württemberg	1,294	-
Raiffeisen Bank International Aktiengesellschaft	1,330	-
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	6,786	-

31 dekabr 2010-cu il tarixinə kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklərə müddəti 2011-ci ildə başa çatan və ildə 2.72%-5.96% dərəcəsi ilə faiz hesablanan 6,786 min AZN (2009-cu il: sıfır) məbləğində 3 xarici bankda olan qalıqlar daxil idi. Bu borclar Bankın müştərilərinin idxal əməliyyatlarının maliyyələşdirilməsi (akkreditivlər) məqsədi ilə tutulur.

18. Vergilər

Mənfəət vergisi (xərci)/ödənişi aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatan il</i>
Cari vergi xərci	(681)	-
Təxirə salınmış vergi gəliri	-	450
Mənfəət vergisi (xərci)/gəliri	(681)	450

Bankların, sığorta və yenidən sığorta şirkətlərinin fəaliyyətinin gücləndirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa (N710-IIIQ sayılı 28 oktyabr 2008-ci il tarixli) uyğun olaraq maliyyə təşkilatları 1 yanvar 2009-cu il tarixindən etibarən 3 ardıcıl il ərzində mənfəət vergisinin ödənilməsindən azad edilir. Nəticədə, 13 may 2009-cu il tarixində keçirilmiş səhmdarların iclasında Bank 2009-2011-ci illər ərzində qanuna uyğun olaraq vergidən azad edilmədən istifadə etmək qərarını qəbul etmişdir.

19 iyun 2009-cu il tarixində Vergi Məcəlləsinə düzəliş edilərək, korporativ mənfəət vergisi 1 yanvar 2010-cu il tarixindən 22%-dən 20%-dək azaldılmışdır. 31 dekabr 2010-cu il tarixinə vergidən azad edilmənin istifadə edilməsi nəticəsində vergi dərəcələrində bu dəyişiklik təxirə salınmış vergiyə təsir etməmişdir.

Effektiv mənfəət vergisi dərəcəsi yerli qanunvericiliyə uyğun mənfəət vergisi dərəcəsiindən fərqlənir. Aşağıdakı cədvəldə yerli qanunvericilik əsasında mənfəət vergisi (xərci)/gəliri faktiki xərclərlə tutuşdurulur:

	<i>31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatan il</i>
Mənfəət vergisi (xərcindən)/gəlirindən əvvəl mənfəət	14,552	15,609
Yerli qanunvericiliyə uyğun olan mənfəət vergisinin dərəcəsi	20%	22%
Yerli qanunvericiliyə uyğun dərəcə ilə nəzəri vergi ödənişi	(2,910)	(3,434)
Mənfəət hesabına xərclərin vergiyə təsiri	(328)	(57)
Mənfəətin kapitalaşdırılmasından irəli gələn vergidən azad mənfəətin vergiyə təsiri	2,557	3,941
Mənfəət vergisi (xərci)/gəliri	(681)	450

Cari mənfəət vergisi öhdəliyi 573 min AZN (2009-cu il: sıfır) təşkil edir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***19. Kapital**

Səhmdarlar Bankın səhmdar kapitalına qoyuluşlarını AZN ilə etmiş və dividend və hər hansı kapital paylamalarını AZN ilə almaq hüququna malikdirlər. 2009-cu ildə dividend elan edilməmiş və Bankın səhmdarlarına ödənilməmişdir. 24 dekabr 2010-cu il tarixində Bankın səhmdarları Bankın 2010-cu il üzrə xalis mənfəətindən 981 min AZN məbləğində dividendlər elan etmiş və 31 dekabr 2010-cu il tarixinə müvafiq hesablamalar edilmişdir.

18-ci Qeyddə göstərilmiş vergidən azad etmə tətbiq edildikdən sonra 03 may 2010-cu il tarixində səhmdarlar 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatan ildə əldə edilmiş mənfəətin kapitallaşdırılması vasitəsi ilə səhmdar kapitalını 100,000 min AZN-dən 115,407 min AZN-dək artırılması qərarını qəbul etmişlər. 12 iyun 2010-cu il tarixində Bank səhmdar kapitalının artırılmasının qeydiyyatına alınmasını başa çatdırmış və bununla da 31 dekabr 2010-cu ildə səhmlərin hər birinin nominal dəyəri 11,540,71 AZN-ə, cəmi ödənilmiş səhmdar kapital isə 115,407 AZN-ə çatdırılmışdır.

31 dekabr 2010-cu ildə Bankın buraxılmasına icazə verilmiş, buraxılmış və tam ödənilmiş kapitalı 157,407 min AZN (2009-cu il: 100,000 min AZN) olmuş və nominal dəyəri 11,540,71 AZN (2009-cu il: 10,000 AZN) olan 10,000 adi səhmdən ibarət olmuşdur. Hər bir səhm səhmdara bir səs verir.

20. Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər

Əməliyyat mühiti

Yeni inkişaf edən bazar iqtisadiyyatı dövləti olduğu üçün, Azərbaycanda daha yetkin bazar iqtisadiyyatına xas olan inkişaf etmiş biznes və tənzimləyici infrastruktur tam formalaşmamışdır. Lakin son zamanlar ölkədə ümumi sərmayə mühitinə müsbət təsir göstərən bir sıra inkişaf meyilləri olmuşdur.

Azərbaycanda aparılan əməliyyatlar adətən inkişaf etmiş bazarlar ucun xarakterik olmayan risklərlə (o cümlədən, AZN-in ölkə xaricində sərbəst çevrilən valyuta olmaması, inkişaf etməmiş borc öhdəlikləri və qiymətli kağızlar bazarı) müşayiət oluna bilər. Bununla yanaşı, son illər Azərbaycan hökuməti bank işi, hüquq, vergiyə cəlb olunma və tənzimləyici sistemlərin yaradılması ucun lazımi islahatların həyata keçirilməsi sahəsində addımlar atmışdır.

Biznes mühitinin bütövlükdə təkmilləşdirilməsinə istiqamətlənmiş indiki tendensiyanın davam edəcəyi gözlənilir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək sabitliyi önəmli dərəcədə islahat və dəyişikliklərdən, eləcə də hökumətin gördüyü iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyindən asılıdır. Bununla bərabər, Azərbaycan iqtisadiyyatı dünyanın digər bölgələrindəki bazar tənəzzülü və iqtisadi inkişaf tempinin aşağı düşməsinə həssasdır. Dünyada cərəyan edən global maliyyə böhranı kapital bazarlarının qeyri-sabitliyi, bank sektorunda likvidliyin pisləşməsi, Azərbaycan daxilində kredit şərtlərinin sərtləşməsinə səbəb olmuşdur. Azərbaycan hökuməti kredit ödəmə qabiliyyətinin və likvidliyin təmin edilməsi, Azərbaycan banklarına və şirkətlərinə verilmiş xarici borcların yenidən maliyyələşdirilməsini dəstəkləmək məqsədilə bir sıra sabitləşdirmə tədbirlərini görmüşdür.

Hal-hazırda Bankın fəaliyyətinin sabitliyini təmin etmək ucun bütün münasib tədbirləri gördüyündən əmin olan rəhbərliyin fikrinə baxmayaraq, yuxarıda təsvir edilmiş sahələrdə vəziyyətin gözlənilməz dərəcədə pisləşməsi Bankın nəticələri və maliyyə vəziyyətinə hazırda dəqiq müəyyən edilə bilməyən mənfəət təsir göstərə bilər.

Hüquqi məsələlər

Adi fəaliyyətində Bank məhkəmə iddiaları və şikayətlərinin obyektivi olur. Rəhbərlik hesab edir ki, belə iddia və ya şikayətlərdən irəli gələn öhdəlik (əgər olarsa) Bankın maliyyə vəziyyəti və ya gələcək əməliyyat nəticələrinə mühüm mənfəət təsir göstərməyəcəkdir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

20. Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər (davamı)

Vergilər

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruzdur. Bundan əlavə, Bankın əməliyyatları və fəaliyyətinə tətbiq edilən vergi qanunvericiliyinin vergi orqanları tərəfindən şərh edilməsi rəhbərliyin şərhilə üst-üstə düşməyə bilər. Azərbaycanda son zamanlar baş vermiş hadisələr göstərir ki, vergi orqanları qanunvericiliyin şərh edilməsi və vergi hesablamalarının yoxlanılmasında daha sərt mövqe tuta bilərlər. Nəticədə, vergi orqanları əməliyyat və fəaliyyət növləri ilə bağlı əvvəl irəli sürmədikləri iddiaları irəli sürə bilərlər. Nəticə etibarilə əlavə iri vergi, cərimə və faiz hesablanma bilər. Vergi yoxlamaları yoxlama ilindən əvvəlki üç maliyyə ili üzrə aparıla bilər.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə rəhbərlik hesab edir ki, müvafiq qanunvericiliyin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən şərhilə münasibdir və Bankın vergi, valyuta və gömrük mövqeləri qəbul ediləcəkdir.

Sığorta

Bank hazırda səhvlərdən və ya təhriflərdən irəli gələn öhdəliklərlə əlaqədar sığorta təminatı almamışdır. Hazırda məsuliyyətinin sığortalanması Azərbaycanda geniş yayılmayıb.

Maliyyə təəhhüdləri və potensial öhdəliklər

Bank tərəfindən müştərilərə zəmanətlərin və akkreditivlərin verilməsinin əsas məqsədi müştərilərə tələb olduqca vəsaitlərin mövcudluğunu təmin etməkdir. Zəmanətlər və ehtiyat akkreditivləri müştəri üçüncü tərəflər qarşısında öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi təqdirdə Bankın ödəmələr edəcəyini qəti təsdiq edən sənədlərdir. Sənədli akkreditivlər və kommersiya akkreditivləri, Banka müəyyən edilmiş məbləğə qədər və xüsusi şərtlərlə tələb təqdim etmək hüququnu üçüncü tərəfə verən, Bankın müştəri adından üzərinə götürdüyü yazılı öhdəlik olaraq, aid olduqları malların çatdırılması və ya pul depozitləri ilə təmin edilir və beləliklə də birbaşa borcla müqayisədə daha aşağı riskə məruz qoyur.

Maliyyə təəhhüdləri və potensial öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il</i>
Kreditlə bağlı təəhhüdlər		
Verilmiş zəmanətlər	19,958	17,854
Akkreditivlər	10,372	5,051
Istifadə edilməmiş kredit xətləri	6,759	7,760
	37,089	30,665
Əməliyyat icarəsi üzrə öhdəliklər		
1 ilədək	337	30
1 ildən 5 ilədək	1,352	150
5 ildən çox	599	88
	2,288	268
Çıxılsın – Ehtiyatlar (Qeyd 24)	(1,582)	(781)
Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər (girovdan əvvəl)	37,795	30,152
Çıxılsın – Akkreditivlər və zəmanətlər üzrə girov kimi saxlanılan pul vəsaitlər (Qeyd 16)	(967)	-
Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər	36,828	30,152

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

21. Xalis haqq və komissiya gəliri

	<i>31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatan il</i>
Valyuta mübadilə əməliyyatları	734	498
Hesabların açılması və onlara xidmət göstərilməsi	694	500
Nağd pul ilə aparılan əməliyyatlar	367	350
Plastik kart əməliyyatlar xidmətinin göstərilməsi	109	28
Zəmanətlər və öhdəliklər	55	68
Digər	106	1
Haqq və komissiya gəliri	2,065	1,445
Qiymətli kağızlarla əməliyyatlar	(276)	(587)
Hesabların açılması və onlara xidmət göstərilməsi	(214)	(188)
Plastik kart əməliyyatlar xidmətinin göstərilməsi	(74)	(12)
Zəmanətlər və öhdəliklər	(50)	(19)
Valyuta mübadilə əməliyyatları	(27)	(10)
Nağd pul ilə aparılan əməliyyatlar	(4)	(2)
Digər	(17)	(8)
Haqq və komissiya xərci	(662)	(826)
Xalis haqq və komissiya gəliri	1,403	619

22. İşçilər üzrə xərclər

	<i>31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatan il</i>
Əmək haqqı və mükafatlar	(4,382)	(2,468)
Sosial sığorta xərcləri	(979)	(557)
İşçilərlə bağlı digər xərclər	(319)	(371)
İşçilər üzrə xərclər	(5,680)	(3,396)

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

23. Ümumi və inzibati xərclər

	<i>31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il</i>	<i>31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatan il</i>
Peşəkar xidmətlər	(662)	(874)
Xeyriyyə və sponsorluq xərcləri	(650)	(100)
Reklam	(381)	(197)
Nəqliyyat və ezamiyyə xərcləri	(315)	(221)
Vergilər, mənfəət vergisi istisna olmaqla	(126)	(14)
İcarə	(112)	(113)
Sığorta	(97)	(70)
Proqram təminatına çəkilən xərclər	(80)	(6)
Rabitə	(63)	(50)
Təhlükəsizlik xərcləri	(62)	(46)
Təmir və texniki xidmət	(52)	(27)
Kommunal xərclər	(34)	(26)
Dəftərxana ləvazimatı	(26)	(33)
Üzvlük haqları	(18)	(13)
Nəşriyyat xərcləri	(16)	(36)
Digər xərclər	(242)	(113)
Ümumi və inzibati xərclər	(2,936)	(1,939)

24. Faiz qazandıran aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri və zəmanətlər və digər təəhhüdlər üçün yaradılan ehtiyatlar

Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat və zəmanətlər və akkreditivlər üzrə etiyatlarda hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>31 dekabrda başa çatan il 2010</i>					
	<i>Müəssisələrə kreditlər</i>	<i>Fiziki şəxslərə kreditlər</i>	<i>Müştərilərə cəmi kreditlər</i>	<i>Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiyalar</i>	<i>Zəmanətlər və digər təəhhüdlər</i>	<i>Cəmi ayırmalar və ehtiyatlar</i>
1 yanvarda	(2,208)	(352)	(2,560)	(14)	(781)	(3,355)
İl üzrə (xərc)/gəlir	(5,628)	(25)	(5,653)	4	(801)	(6,450)
31 dekabrda	(7,836)	(377)	(8,213)	(10)	(1,582)	(9,805)

	<i>31 dekabrda başa çatan il 2009</i>					
	<i>Müəssisələrə kreditlər</i>	<i>Fiziki şəxslərə kreditlər</i>	<i>Müştərilərə cəmi kreditlər</i>	<i>Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiyalar</i>	<i>Zəmanətlər və digər təəhhüdlər</i>	<i>Cəmi ayırmalar və ehtiyatlar</i>
1 yanvarda	(1,264)	(754)	(2,018)	-	-	(2,018)
İl üzrə (xərc)/gəlir	(944)	402	(542)	(14)	(781)	(1,337)
31 dekabrda	(2,208)	(352)	(2,560)	(14)	(781)	(3,355)

Aktivlərin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyat müvafiq aktivlərin balans dəyərindən çıxılır. Zəmanətlər və digər təəhhüdlər üçün ehtiyat öhdəliklərin tərkibində qeydə alınır.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***25. Risklərin idarə edilməsi****Ön söz**

Öz fəaliyyətində Bank müxtəlif risklərə məruz qalır və bunları daimi müəyyən etmə, ölçmə və müşahidə etmə prosesləri, kredit limitlərinin müəyyən edilməsi və digər daxili nəzarət tədbirləri vasitəsilə idarə edir. Risklərin idarə edilməsi Bankın fəaliyyətinin mühüm hissəsini təşkil edir. Bankın hər bir əməkdaşı öz vəzifələri daxilində risklərə görə məsuliyyət daşıyır. Bank kredit riski, likvidlik riski və bazar risklərinə məruz qalır. Bazar riski öz növbəsində ticarət və qeyri-ticarət risklərinə bölünür. Bank əməliyyat risklərinə də məruz qalır.

Müstəqil riskə nəzarət prosesinə mühitdə, texnologiyada və sənayedə dəyişikliklər kimi biznes riskləri daxil deyildir. Onlar Bankın strateji planlaşdırma prosesi vasitəsilə nəzarət altında saxlanılır.

Risklərin idarə olunması strukturu

İdarə Heyəti risklərin müəyyən edilməsi və nəzarət edilməsinə görə ümumi məsuliyyət daşıyır, lakin risklərin idarə olunması və izlənməsi üçün məsuliyyəti ayrıca müstəqil orqanlar daşıyır.

İdarə Heyəti

İdarə Heyəti risklərin idarə olunmasında ümumi yanaşma, risk strategiyaları və prinsiplərinin təsdiq edilməsi üçün məsuliyyətlidir.

Audit Komitəsi

Audit Komitəsi auditin tapşırığı və strategiyasının təsis və tərtib edilməsi üçün ümumi məsuliyyət daşıyır. Komitə fundamental audit məsələləri üçün məsuliyyətlidir və Daxili Auditin fəaliyyətinə nəzarət edir.

Rəhbərlik

İdarə Heyəti Bankda ümumi risk prosesinə nəzarət etmək üçün məsuliyyət daşıyır.

Risk Komitəsi

Risk Komitəsi risk strategiyasının işlənilib hazırlanması və risk prinsipləri, konsepsiyası, siyasəti və limitlərinin tətbiqi üçün ümumi məsuliyyət daşıyır. Komitə fundamental audit məsələləri üçün məsuliyyətlidir və müvafiq risk qərarlarını idarə və nəzarət edir.

Risklərin idarə olunması

Risklərin idarə olunması departamenti müstəqil nəzarət prosesini təmin etmək məqsədilə risklə bağlı prosedurların tətbiqi və dəstəklənməsi üçün məsuliyyət daşıyır.

Bankın xəzinədarlığı

Bankın xəzinədarlığı Bank aktivlərinin və öhdəliklərinin idarə olunması, eləcə də ümumi maliyyə strukturu üçün məsuliyyət daşıyır. Bundan əlavə, xəzinədarlıq Bankın maliyyələşdirmə və likvidlik riskləri üçün məsuliyyət daşıyır.

Daxili Audit

Daxili audit funksiyası hər il Bankda risklərin idarə olunması proseslərinin audit yoxlamasını apararaq, həm prosedurların münasibliyini, həm də Bankın prosedurlara riayət etməsini yoxlayır. Daxili Audit bütün qiymətləndirmələrin nəticələrini rəhbərliklə müzakirə edir və nəticə və tövsiyələr haqqında Audit Komitəsinə hesabat verir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)***25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)****Ön söz (davamı)***Risklərin ölçülməsi və hesabatçılıq sistemləri*

Bankın riskləri həm adi şəraitdə yaranması ehtimal edilən zərəri, həm də statistik modellər əsasında maksimal faktiki zərərlərin qiymətləndirilməsi olan gözlənilməyən zərərləri əks etdirən metoddan istifadə etməklə ölçülür. Modellər keçmiş təcrübədən əldə edilmiş və iqtisadi şəraitləri nəzərə almaqla düzəlişlər edilmiş ehtimallardan istifadə edir. Bundan əlavə, Bank baş verməsi ehtimal edilməyən ağır hadisələr əslində baş verdiyi təqdirdə daha pis hadisələrin sənari modellərini hazırlayır.

Risklərin monitorinqi və nəzarət edilməsi ilk öncə Bankın müəyyən etdiyi limitlərə əsaslanır. Belə limitlər Bankın biznes strategiyasını və bazar mühitini, eləcə də Bankın qəbul etmək istədiyi risk səviyyəsini əks etdirir və bu zaman əsas diqqət ayrı-ayrı sahələrə yetirilir. Bundan əlavə, Bank bütün risk və əməliyyat növləri üzrə məcmu risk həcmi ilə bağlı olaraq ümumi risk daşımaq qabiliyyətinə nəzarət edir və ölçür.

Bütün fəaliyyət növləri üzrə əldə edilmiş məlumat risklərin təhlil və nəzarət edilməsi və tez aşkar olunması məqsədilə yoxlanılır və işlənir. Bu məlumat izahlarla birlikdə İdarə Heyətinə, Risk Komitəsinə və hər bir bölmənin rəhbərinə təqdim edilir. Hesabata kredit riskinin ümumi həcmi haqqında məlumat, limitlərdən istisnalar və likvidlik əmsalları daxil edilir. Hər ay sənaye sahəsi, müştəri və coğrafi risklər kəsiyində risklər haqqında məlumat təqdim edilir. Baş rəhbərlik hər rüb kredit zərərləri üçün ehtiyat yaratmaq zərurətini müəyyən edir. İdarə Heyəti rübdə bir dəfə risklər haqqında ətraflı hesabat alır, həmin hesabatda isə bankın risklərini qiymətləndirmək və müvafiq qərarlar qəbul etmək üçün bütün zəruri məlumat açıqlanır.

Bankın bütün səviyyələri üçün risklər haqqında xüsusi hesabatlar hazırlanır və paylanır ki, bütün bölmələr geniş, zəruri və aktual məlumatla tanış olmaq imkanını əldə etsinlər.

İdarə Heyəti və Bankın bütün digər müvafiq işçilərinin hər gün keçirilən qısa iclaslarında bazar limitlərinin və likvidliyin dəstəklənməsi, eləcə də risklərlə bağlı digər dəyişikliklər müzakirə olunur.

Risklərin azaldılması

Bank kredit risklərini azaltmaq üçün girovdan fəal istifadə edir.

Həddindən artıq risk konsentrasiyası

Bu tip risklərin yaranma səbəbləri, biznes tərəfdaşlarının eyni və ya oxşar iş fəaliyyəti ilə məşğul olmasından, iş növünün eyni coğrafi regionda yer almasından, eyni iqtisadi xüsusiyyətlərə malik olan, iqtisadi və siyasi şərtlərdən asılı olan və bu səbəbdən müqavilələrdə göstərilmiş şərtlərin pozulma ehtimalını artıran risklər nəzərdə tutulur. Bankın artan fəaliyyətinin xüsusi coğrafi yerlərdə və sənaye sahələrində konsentrasiyası nisbi həssaslığın yaranmasına səbəb ola bilər.

Həddindən artıq risk konsentrasiyasının təsiri altına düşməmək üçün, Bank daxili prosedurlarında müxtəlif xüsusiyyətlərə malik olan portfəllərin idarə edilməsi qaydaları ilə təmin olunur. Müəyyən edilmiş risk konsentrasiyası müvafiq qaydada nəzarət və idarə olunur.

Kredit riski

Kredit riski – Bankın sifarişçiləri, müştəriləri və ya biznes tərəfdaşları müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirmədikləri üçün Bankın zərər çəkməsi riskidir. Bank kredit riskini ayrı-ayrı biznes tərəfdaşları və coğrafi və sənaye konsentrasiyaları üzrə Bankın qəbul etməyə hazır olduğu riskin həcmi üzrə limitləri müəyyən etməklə və həmin limitlərə riayət edilməni monitorinq etməklə idarə edir və nəzarət altında saxlayır.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)

25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Kredit riski (davamı)

Bank kredit keyfiyyətinin yoxlanılması prosesini təsis etmişdir ki, girovun müntəzəm qaydada yenidən baxılması da daxil olmaqla biznes tərəfdaşlarının krediti ödəmək qabiliyyətlərində mümkün dəyişikliklərin tez müəyyən edilməsi təmin edilsin. Biznes tərəfdaşları üzrə limitlər kredit riskinin təsnifləşdirilməsi sistemindən istifadə etməklə müəyyən edilir. Kredit keyfiyyətinin müntəzəm qaydada yenidən baxılması prosesi Banka məruz qaldığı risklər nəticəsində potensial zərəri qiymətləndirmək və lazımı tədbirləri görmək imkanını yaradır.

Kreditlə bağlı təəhhüd riskləri

Bankın müştərilərə verdiyi zəmanətlər əsasında Bank tərəfindən onların adından ödənişlər aparmaq zərurəti yarana bilər. Müştərilər bu ödənişləri Banka akkreditivin şərtləri əsasında qaytarırlar. Onlar Bankı kredit risklərinə oxşar risklərə məruz qoyur, bunlar da eyni nəzarət prosesləri və qaydaları ilə azaldılır.

Aşağıdakı cədvəldə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın komponentlər üçün məruz qala biləcəyi maksimal kredit riski göstərilir. Maksimal risk ümumi həcmdə, qarşılıqlı hesablaşma haqqında əsas razılaşmaların və girov razılaşmalarının istifadə edilməsi nəticəsində riskin azalmasını nəzərə almadan göstərilir.

	<i>Qeydlər</i>	<i>Ümumi maksimal risk 31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>Ümumi maksimal risk 31 dekabr 2009-cu il</i>
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri (kassada olan nağd vəsaitləri çıxmaqla)	5	127,281	44,324
Ticarət qiymətli kağızları	6	897	858
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	7	5,775	499
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	8	22,676	46,506
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	9	149,400	82,027
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9	506	714
Banklara verilmiş kreditlər	10	4,379	1,909
Müştərilərə verilmiş kreditlər	11	187,868	119,520
Digər aktivlər	14	159	98
		498,941	296,455
Maliyyə təəhhüdləri və potensial öhdəliklər	20	34,540	29,884
Cəmi kredit riskinin həcmi		533,481	326,339

Maliyyə alətləri ədalətli dəyərlə qeydə alınanda yuxarıda göstərilən məbləğlər dəyərin dəyişməsi nəticəsində gələcəkdə yarana bilən maksimal riskin həcmi deyil, cari kredit riskinin həcmi əks etdirir.

Maliyyə alətlərinin hər bir sinfi üzrə kredit riskinin maksimal həcmi haqqında daha ətraflı məlumat xüsusi qeydlərdə açıqlanır. Girovu və riski azaldan digər metodların təsiri aşağıda göstərilir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)

25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Kredit riski (davamı)

Maliyyə aktivlərinin sinifləri üzrə kreditin keyfiyyəti (davamı)

Maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyəti Bankın daxili kredit reytingləri ilə idarə olunur. Aşağıdakı cədvəldə Bankın kredit reytingi sistemində əsaslanaraq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın kreditlə bağlı sətirlərində aktivlərin sinifləri üzrə kredit keyfiyyəti göstərilir.

	Qeydlər	Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş			Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş 2010	Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş 2010	Cəmi 2010
		Yüksək reyting 2010	Standart Reyting 2010	Qeyri-standart reyting 2010			
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	7	5,775	-	-	-	-	5,775
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	8	-	22,676	-	-	-	22,676
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	9	149,400	-	-	-	-	149,400
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	9	-	516	-	-	-	516
Banklara verilmiş kreditlər	10	-	4,379	-	-	-	4,379
Müştərilərə verilmiş kreditlər	11	-	-	-	-	-	-
Müəssisələrə verilmiş kreditlər		177,742	-	-	4,105	9,650	191,497
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər		3,209	-	-	942	433	4,584
Cəmi		336,126	27,571	-	5,047	10,083	378,827
	Qeydlər	Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş			Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş 2009	Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş 2009	Cəmi 2009
		Yüksək reyting 2009	Standart Reyting 2009	Qeyri-standart reyting 2009			
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	7	499	-	-	-	-	499
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	8	-	46,506	-	-	-	46,506
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	9	82,027	-	-	-	-	82,027
Banklara verilmiş kreditlər	9	-	728	-	-	-	728
Müştərilərə verilmiş kreditlər	10	-	1,909	-	-	-	1,909
Müəssisələrə verilmiş kreditlər	11	-	-	-	-	-	-
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər		83,775	-	-	20,414	13,067	117,256
Cəmi		4,459	-	-	-	365	4,824
		170,760	49,143	-	20,414	13,432	253,749

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Kredit riski (davamı)

Müştərilərə verilmiş vaxtı keçmiş kreditlərə vaxtı yalnız bir neçə gün ötmüş kreditlər daxildir. Vaxtı keçmiş kreditlərin müddətlər üzrə təhlili aşağıda təqdim olunur. Vaxtı keçmiş kreditlərin əksəriyyəti dəyərsizləşmiş hesab olunmur.

	<i>30 gündən az 2010</i>	<i>31 - 60 gün 2010</i>	<i>61 - 90 gün 2010</i>	<i>90 gündən çox 2010</i>	<i>Cəmi 2010</i>
Müştərilərə verilmiş kreditlər					
Müəssisələrə verilmiş kreditlər	38	-	-	4,067	4,105
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər	215	-	-	727	942
Cəmi	253	-	-	4,794	5,047
	<i>30 gündən az 2009</i>	<i>31 - 60 gün 2009</i>	<i>61 - 90 gün 2009</i>	<i>90 gündən çox 2009</i>	<i>Cəmi 2009</i>
Müştərilərə verilmiş kreditlər					
Müəssisələrə verilmiş kreditlər	19,819	595	-	-	20,414
Cəmi	19,819	595	-	-	20,414

Bank tərəfindən kreditlərlə bağlı aktivlərin təsnifləşdirilməsi aşağıdakı qaydada həyata keçirilmişdir:

Yüksək reytingli – bura dövr ərzində kredit şərtlərində heç bir dəyişiklik olmayan, ödəniş müddətində gecikmə olmayan və maliyyə vəziyyəti əla qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Standart reytingli - bura dövr ərzində kredit şərtlərində heç bir dəyişiklik olmayan, ödəniş müddətində gecikmə olmayan və maliyyə vəziyyəti yaxşı qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Qeyri-standart reytingli - bura dövr ərzində kredit şərtlərinə dəyişiklik edilən, əsas və faiz borclarında gecikmələr olmayan və maliyyə vəziyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşmiş - bura dövr ərzində kredit şərtlərinə dəyişiklik edilən, əsas və faiz borclarında vaxtı keçmiş borcları olan və maliyyə vəziyyəti kafi qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş - bura dövr ərzində kredit şərtlərinə dəyişiklik edilən, əsas və faiz borclarında vaxtı keçmiş borcları olan və maliyyə vəziyyəti kafi və qeyri-kafi qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Siyasətinə uyğun olaraq Bank kredit portfeli daxilində reytingləri dəqiq və ardıcıl şəkildə tətbiq etməlidir. Bu mövcud risklərin məqsədli idarə olunması, habelə kredit risklərinin həcmələrini bütün fəaliyyət növləri, coğrafi bölgələr və məhsullar üzrə müqayisə edilməsi imkanını təmin edəcəkdir. Reyting sistemi biznes tərəfdaşlarının qiymətləndirilməsi üçün əsas ilkin məlumat olan bir sıra maliyyə-analitik metodlara, eləcə də işlənmiş bazar məlumatlarına əsaslanır. Bütün daxili risk kateqoriyaları Bankın reyting siyasətinə uyğun olaraq müəyyən edilir. Verilən reytinglər müntəzəm qaydada qiymətləndirilir və yenidən baxılır.

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi

Kreditlərin dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirilməsi zamanı nəzərə alınan əsas amillərə aşağıdakılar daxildir: əsas məbləğlərin və faizlərin ödənilməsinin 90 gündən artıq müddətdə gecikdirilib-gecikdirilməməsi, biznes tərəfdaşlarının pul vəsaitlərinin hərəkətlərində çətinliklər haqqında məlumatın olub-olmaması, kredit reytinglərinin aşağı düşməsi və ya müqavilənin ilkin şərtlərinin pozulması. Bank dəyərsizləşmə baxımından iki səviyyədə qiymətləndirmə aparır: fərdi şəkildə qiymətləndirilən ehtiyatlar və məcmu şəkildə qiymətləndirilən ehtiyatlar.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)***25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)****Kredit riski (davamı)***Fərdi şəkildə qiymətləndirilən ehtiyatlar*

Bank fərdi olaraq mühüm olan hər bir kredit və ya avans üzrə tələb olunan ehtiyatları fərdi şəkildə müəyyən edir. Ehtiyatların məbləği müəyyən edildiyi zaman aşağıdakı amillər nəzərə alınır: biznes tərəfdaşının biznes-planının dayanıqlığı, onun maliyyə çətinlikləri yarandığı təqdirdə fəaliyyət nəticələrini təkmilləşdirmək qabiliyyəti, proqnozlaşdırılan mədaxillər və müflislik halında gözlənilən dividend ödənişləri, maliyyə dəstəyinin cəlb edilməsi imkanı, girovun satış dəyəri və gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətinin müddətləri. Gözlənilməyən hadisələr daha yaxın diqqət yetirilməsini tələb etdiyi hallar istisna olmaqla, dəyərsizləşmə zərərləri hər hesabat tarixində qiymətləndirilir.

Məcmu şəkildə qiymətləndirilən ehtiyatlar

Fərdi olaraq mühüm olmayan müştərilərə verilmiş kreditlərin (o cümlədən kredit kartları, ipoteka kreditləri və girovsuz istehlakçı kreditlərinin) və fərdi olaraq mühüm olan, lakin fərdi şəkildə dəyərsizləşməsinə dair obyektiv sübutlar olmayan kreditlərin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyatlar Məcmu şəkildə qiymətləndirilir. Ehtiyatlar hər bir hesabat tarixinə qiymətləndirilir və bu zaman hər bir kredit portfeli ayrıca təhlil edilir.

Məcmu şəkildə qiymətləndirmə zamanı fərdi şəkildə dəyərsizləşməyə dair obyektiv sübut olmayanda da portfelin dəyərsizləşməsi müəyyən edilir. Dəyərsizləşmə zərərləri aşağıdakı məlumatları nəzərə almaqla müəyyən edilir: portfel üzrə tarixi zərərlər, cari iqtisadi şəraitlər, zərərin çəkilməsi ehtimal edilən andan həmin zərərin dəyərsizləşmə üzrə fərdi şəkildə qiymətləndirilən dəyərsizləşmə zərərinə tələb etməsi müəyyən edildiyi anadək təxmini müddət və gözlənilən mədaxillər və aktiv dəyərsizləşdikdən sonra dəyərin bərpa edilməsi. Bölmə rəhbərliyi bir ilədək ola bilən bu müddətin müəyyən edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Bundan sonra dəyərsizləşmə ehtiyatı kredit rəhbərliyi tərəfindən Bankın ümumi siyasətinə uyğunluq baxımından yoxlanılır.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Bankın pul aktivləri və öhdəlikləri üzrə coğrafi cəmləşmə belədir:

	31 dekabr 2010-cu il				31 dekabr 2009-cu il			
	Azərbaycan	<i>İƏİT</i>	<i>MDB və digər qeyri-İƏİT</i>	<i>Cəmi</i>	Azərbaycan	<i>İƏİT</i>	<i>MDB və digər qeyri-İƏİT</i>	<i>Cəmi</i>
Maliyyə aktivləri:								
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	105,488	27,396	8	132,892	30,916	19,531	9	50,456
Ticarət qiymətli kağızları	-	871	26	897	-	843	15	858
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	5,775	-	-	5,775	499	-	-	499
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	14,419	2,132	6,125	22,676	42,666	-	3,840	46,506
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	149,400	-	-	149,400	82,027	-	-	82,027
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	506	-	-	506	714	-	-	714
Banklara verilmiş kreditlər	4,379	-	-	4,379	1,909	-	-	1,909
Müştərilərə verilmiş kreditlər	187,868	-	-	187,868	119,520	-	-	119,520
Digər maliyyə aktivləri	159	-	-	159	98	-	-	98
	467,994	30,399	6,159	504,552	278,349	20,374	3,864	302,587
Maliyyə öhdəlikləri:								
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	24,007	-	-	24,007	12,486	-	-	12,486
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	338,599	-	-	338,599	166,391	-	-	166,391
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	6,786	-	6,786	-	-	-	-
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,269	-	-	1,269	154	-	-	154
	363,875	6,786	-	370,661	179,031	-	-	179,031
Xalis aktivlər	104,119	23,613	6,159	133,891	99,318	20,374	3,864	123,556

Likvidlik riski və maliyyələşdirmənin idarə edilməsi

Likvidlik riski adi və ya fəvqəladə şəraitdə ödəniş tarixində Bankın ödənişlə bağlı öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi riskidir. Bu riski məhdudlaşdırmaq məqsədilə rəhbərlik mövcud minimal bank əmanətləri məbləğindən əlavə müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrini təmin etmişdir və bundan əlavə likvidliyi nəzərə almaqla aktivləri idarə edir və gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin və likvidliyin gündəlik monitorinqini həyata keçirir. Bu proses gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətlərinin qiymətləndirilməsini və tələb olunduqda əlavə maliyyələşdirmə əldə etmək üçün istifadə edilə bilən yüksək keyfiyyətli təminatın mövcudluğunu daxil edir.

Bank pul vəsaitlərinin hərəkəti gözlənilmədən kəsildiyi təqdirdə asanlıqla satıla bilən yüksək tələbatlı növbə-növ aktivlər portfelinə sahibdir. Bundan əlavə, Bank ARMB-da mütləq ehtiyat yerləşdirmiş və onun məbləği cəlb edilmiş müştəri əmanətlərinin səviyyəsindən asılıdır.

Likvidlik vəziyyəti Bank tərəfindən ARMB-nın təyin etdiyi müəyyən likvidlik əmsallarına əsaslanır. 31 dekabr 2010-cu və 2009-cu il tarixlərində bu əmsallar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2010-cu il, %	31 dekabr 2009-cu il, %
Ani likvidlik əmsalı (bir gün ərzində alınacaq və ya satılacaq aktivlər / tələb əsasında ödənilən öhdəliklər)	171	77

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Maliyyə öhdəliklərinin ödəniş tarixinə qalmış müddətlər üzrə təhlili

Aşağıdakı cədvəldə diskont edilməmiş müqavilə öhdəlikləri əsasında Bankın 31 dekabr 2010-cu və 2009-cu il tarixlərinə maliyyə öhdəlikləri ödəniş tarixinə qalmış müddətlər üzrə təqdim edilir. Tələb əsasında ödənilməli öhdəliklər ödəniş tələbinin mümkün olan ən tez tarixdə verilmiş hesab olunur. Bununla bərabər Bank gözləyir ki, müştərilərin çoxu Bank ödənişi aparmalı olduğu ən tez tarixdə ödənişi tələb etməyəcək və cədvəl keçmiş müddətlər üçün əmanətlərin tələb edilməsi haqqında məlumat əsasında Bankın hesabladığı gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətlərini əks etdirmir.

Maliyyə öhdəlikləri	3 aydan az	3 – 12 ay	1 – 5 il	5 ildən çox	Cəmi 2010
31 dekabr 2010-cu il					
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	98	7,641	16,628	485	24,852
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	254,282	67,249	26,362	-	347,893
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,395	5,553	-	-	6,948
Digər maliyyə öhdəlikləri	149	1,120	-	-	1,269
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	255,924	81,563	42,990	485	380,962

Maliyyə öhdəlikləri	3 aydan az	3 – 12 ay	1 – 5 il	5 ildən çox	Cəmi 2009
31 dekabr 2009-cu il					
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	57	176	12,434	341	13,008
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	134,482	34,182	-	-	168,664
Digər maliyyə öhdəlikləri	154	-	-	-	154
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	134,693	34,358	12,434	341	181,826

Aşağıdakı cədvəldə Bankın maliyyə təəhhüdləri və potensial öhdəliklərinin müqavilə müddətləri göstərilir.

	3 aydan az	3 – 12 ay	1 – 5 il	Qeyri-müəyyən	Cəmi
31 dekabr 2010-cu il	12,036	20,859	4,194	-	37,089
31 dekabr 2009-cu il	14,931	12,719	3,015	-	30,665

Bank gözləyir ki, potensial öhdəliklərin və ya təəhhüdlərin hamısının öhdəlik müddəti tamamlanana qədər yerinə yetirilməsi tələb olunmayacaqdır.

Bankın öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyəti müəyyən müddət ərzində aktivlərin ekvivalent məbləğini reallaşdırmaq qabiliyyətindən asılıdır. Bir il müddətində aidiyyəti olan şəxslərin təşkilatlarından alınmış iri əmanətlərin cəmləşməsi mövcuddur. Bu vəsaitlərin iri məbləğdə çıxarılması Bankın əməliyyatlarına mənfi təsir göstərə bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, yaxın gələcəkdə Bankın maliyyələşdirməsi həmin səviyyədə saxlanacaq və bu vəsaitləri çıxarmaq zərurəti yaranarsa, Bank əvvəlcədən bildiriş alacaq və lazımı ödənişləri aparmaq məqsədilə tez satılan aktivlərini sata biləcək.

Ödəmə müddətlərində fərqlərin təhlili cari hesablarda tarixi sabitliyi əks etdirmir. Onların ödənilməsi tarixən yuxarıdakı cədvəllərdə göstərilən müddətlərdən daha uzun müddətdə aparılırdı. Bu qalıqlar yuxarıdakı cədvəllərdə üç aydan az müddət ərzində ödənilməli məbləğlərə daxil edilmişdir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)***25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)****Əməliyyat riski**

Əməliyyat riski – sistemlərin nasazlığı, işçilərin səhvi, saxtakarlığı və ya xarici hadisələr nəticəsində yaranan riskdir. Nəzarət sistemi işləməyəndə əməliyyat riskləri nüfuza xələl vura, hüquqi nəticələrə və ya maliyyə zərərlərinə gətirib çıxara bilər. Bank bütün əməliyyat risklərinin aradan götürülməsini güman edə bilməz, lakin Bank bu riskləri nəzarət sistemi və potensial risklərin izlənməsi və onlarla bağlı tədbirlərin görülməsi yolu ilə idarə edə bilər. Nəzarət sistemində vəzifələrin səmərəli bölünməsi, daxil olma, təsdiq etmə və tutuşdurma prosedurları, heyətin təlimləndirilməsi və qiymətləndirilməsi prosesləri, eləcə də daxili auditdən istifadə daxildir.

Bazar riski

Bazar riski maliyyə alətlərinin gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin ədalətli dəyəri faiz dərəcəsi, valyuta məzənnələri və pay alətlərinin qiymətləri kimi bazar parametrlərində dəyişikliklər nəticəsində tərəddüd elməsi riskidir. Bank bazar riskini həssaslıq təhlilindən istifadə etməklə idarə edir. Bankın iri bazar riski təmərküzləri yoxdur.

Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin faiz dərəcəsinin artması/azalması nəticəsində ucuzlaşması/bahalaşması riskidir. Aşağıdakı cədvəldə Bankın əməliyyatlar haqqında hesabatının, digər dəyişkən göstəricilərin sabit qalması şərti ilə, faiz dərəcəsinə mümkün dəyişikliklərə qarşı həssaslığı təqdim olunur.

Cari ilin mənfəətinin həssaslığı 31 dekabr 2010-cu il tarixinə dəyişən faiz dərəcəli qeyri-ticarət maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri əsasında hesablanmış bir il üçün xalis faiz gəliri üzrə faiz dərəcəsinə ehtimal edilən dəyişikliklərin təsiri. Kapitalın həssaslığı gəlirlilik ayrısından paralel kənarlaşmaların olması fərziyyəsi əsasında faiz dərəcələrində ehtimal edilən dəyişikliklərin 31 dekabr 2010-cu il tarixinə müəyyən dərəcəli satış üçün mövcud olan maliyyə aktivlərini yenidən qiymətləndirməklə hesablanır. Bununla bərabər, yerli bazarda satış üçün mövcud olan maliyyə aktivlərinin faiz dərəcəsi alışı və ya satış zamanı həmin qiymətli kağızlar üzrə hesablanmış endirimə və ya əlavəyə (alınmış və ya satılmış qiymətli kağızların faktiki qiymətinə daxil edilir) əsaslandığı üçün, müəyyən dərəcəli satış üçün mövcud olan maliyyə aktivlərinə tətbiq edilən dərəcələrdə hər hansı dəyişikliklər kapitala heç bir təsir göstərmir.

Valyuta riski

Valyuta riski – maliyyə alətinin dəyərinin xarici valyuta dərəcələrində dəyişikliklərə görə tərəddüd etməsi riskidir. Bank özünün maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə qüvvədə olan xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərin təsir göstərməsi riskinə məruzdur.

Aktivlərin və öhdəliklərin idarə edilməsi komitəsi valyuta riskini AZN devalvasiyasının və digər makroiqtisadi göstəricilərin qiymətləndirilmiş əsasında açıq valyuta vəziyyətini idarə etməklə idarə edir. Bu Banka valyuta dərəcələrinin milli valyutaya qarşı əhəmiyyətli dəyişməsindən zərərləri minimallaşdırmaq imkanını verir. ARMB-nin tələblərinə uyğunlaşmaq məqsədilə xəzinədarlıq Bankın açıq valyuta mövqeyinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Valyuta riski (davamı)

31 dekabr 2010-cu ildə Bankın xarici valyuta riskinə məruz qalması aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyuta	2010-cu il cəmi
Maliyyə aktivləri					
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	83,216	38,586	10,946	144	132,892
Ticarət qiymətli kağızları	-	439	402	56	897
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	5,775	-	-	-	5,775
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	7,031	1,551	14,094	-	22,676
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	149,400	-	-	-	149,400
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	304	202	-	-	506
Banklara verilmiş kreditlər	3,901	478	-	-	4,379
Müştərilərə verilmiş kreditlər	161,668	15,788	10,412	-	187,868
Digər maliyyə aktivləri	24	69	62	4	159
Cəmi maliyyə aktivləri	411,319	57,113	35,916	204	504,552
Maliyyə öhdəlikləri					
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	24,004	3	-	-	24,007
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	273,782	34,438	30,350	29	338,599
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	1,330	5,456	-	6,786
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,228	10	31	-	1,269
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	299,014	35,781	35,837	29	370,661
Xalis maliyyə mövqeyi	112,305	21,332	79	175	133,891

31 dekabr 2009-cu ildə Bankın xarici valyuta riskinə məruz qalması aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyuta	2009-cu il cəmi
Maliyyə aktivləri					
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	22,888	2,768	24,758	42	50,456
Ticarət qiymətli kağızları	-	415	398	45	858
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	499	-	-	-	499
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	29,254	7,333	9,080	839	46,506
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	82,027	-	-	-	82,027
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	294	420	-	-	714
Banklara verilmiş kreditlər	1,101	808	-	-	1,909
Müştərilərə verilmiş kreditlər	105,406	13,889	225	-	119,520
Digər maliyyə aktivləri	9	43	27	19	98
Cəmi maliyyə aktivləri	241,478	25,676	34,488	945	302,587
Maliyyə öhdəlikləri					
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	12,486	-	-	-	12,486
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	103,502	28,074	34,801	14	166,391
Digər maliyyə öhdəlikləri	147	-	7	-	154
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	116,135	28,074	34,808	14	179,031
Xalis maliyyə mövqeyi	125,343	(2,398)	(320)	931	123,556

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

25. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Valyuta riski (davamı)

Valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəldə Bankın ABŞ dollarının və Avronun AZN-ə qarşı 10% artması və ya azalmasına həssaslığı göstərilir. 10% dərəcəsi – baş rəhbərliyə valyuta riski haqqında daxili hesabatlar verildə istifadə edilən həssaslıq dərəcəsidir və rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta məzənnələrində mümkün dəyişikliyin qiymətləndirilməsini təmsil edir. Həssaslıq təhlilinə yalnız xarici valyuta ilə ifadə edilmiş mövcud monetar maddələr daxildir və onların dövrün sonunda çevrilməsi zamanı valyuta məzənnələrində 10%-lik dəyişiklik edilir. Həssaslıq təhlilinə xarici kreditlər, eləcə də kreditin verildiyi valyuta kredit verənin və ya borc alanın valyutasından fərqli olanda, Bank daxilində xarici əməliyyatlara kreditlər daxildir.

31 dekabr 2010-cu il və 2009-cu il tarixlərində aktivlərin dəyərləri əsasında vergidən əvvəl mənfəətə təsir:

	31 dekabr 2010		31 dekabr 2009	
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%
Vergidən əvvəl mənfəətə təsir	(2,133)	2,133	240	(240)

	31 dekabr 2010		31 dekabr 2009	
	AZN/EUR +10%	AZN/EUR -10%	AZN/EUR +10%	AZN/EUR -10%
Vergidən əvvəl mənfəətə təsir	(8)	8	31	(31)

26. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini qiymətləndirmə mexanizmləri ilə müəyyən etmək və açıqlamaq üçün Bank aşağıdakı iyerarxiyadan istifadə edir:

- Səviyyə 1: oxşar aktiv və öhdəliklər üçün fəal bazarda müəyyən edilmiş (düzəliş edilməmiş) qiymətlər;
- Səviyyə 2: uçota alınmış ədalətli dəyərə birbaşa və ya dolayısı ilə əhəmiyyətli təsir göstərən, bazarda müşahidə edilməyən ilkin məlumatlardan istifadə edən digər mexanizmlər və
- Səviyyə 3: uçota alınmış ədalətli dəyərə əhəmiyyətli təsir göstərən, müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanan ilkin məlumatlardan istifadə edən mexanizmlər.

Aşağıdakı cədvəldə ədalətli dəyərle uçota alınmış maliyyə alətlərinin ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri üzrə təhlili verilir:

31 dekabr 2010-cu il	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi
Maliyyə aktivləri				
Ticarət qiymətli kağızları	897	-	-	897
Satış üçün mövcud olan investisiyalar	149,400	-	-	149,400
	150,297	-	-	150,297
31 dekabr 2009-cu il				
Maliyyə aktivləri				
Ticarət qiymətli kağızları	858	-	-	858
Satış üçün mövcud olan investisiyalar	82,027	-	-	82,027
	82,885	-	-	82,885

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

26. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri (davamı)

Ədalətli dəyərlə qeydə alınmış maliyyə alətləri

Aşağıda qiymətləndirmə mexanizmlərindən istifadə etməklə ədalətli dəyərlə qeydə alınmış maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi təsvir olunur. Buraya alətləri qiymətləndirərkən bazar iştirakçılarının edəcəyi fərziyyələrin Bank tərəfindən qiymətləndirilməsi daxildir.

Sabit dərəcəli maliyyə alətləri

Amortizasiya olunmuş dəyərlə uçota alınan müəyyən dərəcəli maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri ilk dəfə tanındığı zaman bazar faiz dərəcələrinin analoji maliyyə alətləri üçün təklif edilmiş cari bazar dərəcələri ilə müqayisə edilməsi yolu ilə qiymətləndirilir. Müəyyən faizli depozitlərin qiymətləndirilmiş ədalətli dəyəri analoji kredit riski və ödəmə müddəti olan borclar üçün pul bazarında qiymətdə olan diskont edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətləri əsasında hesablanır. Birjada buraxılmış borc alətlərinin ədalətli dəyəri elan edilmiş bazar qiymətlərinə əsaslanır. Buraxılmış istiqrazlar üçün bazar qiymətləri mövcud olmayanda ödəniş tarixində qalan müddəti nəzərə almaqla cari faiz dərəcəsi ilə gəlirlilik əyrisi əsasında diskont edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətləri modeli istifadə edilir.

Ədalətli dəyərlə əks etdirilməmiş maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Aşağıda Bankın maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında ədalətli dəyərlə əks etdirilməmiş maliyyə alətlərinin balans dəyərləri və ədalətli dəyərləri siniflər üzrə müqayisə edilir. Cədvəldə qeyri-maliyyə aktivlərin və öhdəliklərin ədalətli dəyərləri təqdim edilmir:

	<i>Balans dəyəri 31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>Ədalətli dəyər 31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>Tanınmamış gəlir/(zərər) 31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>Balans dəyəri 31 dekabr 2009-cu il</i>	<i>Ədalətli dəyər 31 dekabr 2009-cu il</i>	<i>Tanınmamış gəlir/(zərər) 31 dekabr 2009-cu il</i>
Maliyyə aktivləri						
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	132,892	132,892	-	50,456	50,456	-
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	22,676	22,676	-	46,506	46,506	-
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	506	506	-	714	714	-
Banklara verilmiş kreditlər	4,379	4,379	-	1,909	1,909	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	187,868	187,868	-	119,520	119,520	-
Maliyyə öhdəlikləri						
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər						
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	24,007	24,007	-	12,486	12,486	-
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	338,599	338,599	-	166,391	166,391	-
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	6,786	6,786	-	-	-	-
Reallaşdırılmamış ədalətli dəyərdə cəmi tanınmamış dəyişiklik			-			-

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)

26. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri (davamı)

Ədalətli dəyərləri balans dəyərlərinə təxmini bərabər olan aktivlər

Tez satıla bilən və ödəmə müddəti qısa (üç aydan az) olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilə bağlı olaraq ehtimal edilir ki, onların balans dəyərləri təxminən ədalətli dəyərlərinə bərabərdir. Bu ehtimal müddətli depozitlər, ödəmə müddəti müəyyən edilməmiş əmanət hesabları və dəyişən dərəcəli maliyyə alətlərinə də tətbiq edilir.

Müəyyən və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri

Birjada alınıb-satılan borc alətlərinin ədalətli dəyəri elan edilmiş bazar qiymətlərinə əsaslanır. Birjada alınıb-satılan borc alətlərinin ədalətli dəyəri oxşar şərtlər, kredit riski və qalan müddəti olan borc aləti üçün mövcud olan cari dərəcələri istifadə etməklə gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont edərək qiymətləndirilir.

27. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ödəmə müddətlərinin təhlili

Aşağıdakı cədvəldə aktivlər və öhdəliklər onların qaytarılması və ya ödənilməsi gözlənilən müddətlər üzrə təhlil edilir. Bankın müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş diskont edilməmiş ödəmə öhdəliyi “Risklərin idarə edilməsi” adlı 25-ci Qeyddə göstərilir.

	31 dekabr 2010-cu il			31 dekabr 2009-cu il		
	<i>1 il ərzində</i>	<i>1 ildən artıq</i>	<i>Cəmi</i>	<i>1 il ərzində</i>	<i>1 ildən artıq</i>	<i>Cəmi</i>
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	132,892	-	132,892	50,456	-	50,456
Ticarət qiymətli kağızları	897	-	897	858	-	858
Geri satılma razılaşmaları əsasında alınmış qiymətli kağızlar	5,775	-	5,775	499	-	499
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	22,437	239	22,676	46,506	-	46,506
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	111,757	37,643	149,400	82,027	-	82,027
Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	209	297	506	513	201	714
Banklara verilmiş kreditlər	2,379	2,000	4,379	1,909	-	1,909
Müştərilərə verilmiş kreditlər	59,540	128,328	187,868	63,981	55,539	119,520
Əmlak və avadanlıqlar	3,549	-	3,549	1,400	-	1,400
Qeyri-maddi aktivlər	1,607	-	1,607	712	-	712
Digər aktivlər	2,755	-	2,755	1,832	-	1,832
<i>Cəmi aktivlər</i>	343,797	168,507	512,304	250,693	55,740	306,433
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı, banklar və dövlət orqanları qarşısında öhdəliklər	7,002	17,005	24,007	1	12,485	12,486
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	315,779	22,820	338,599	166,391	-	166,391
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	6,786	-	6,786	-	-	-
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri	573	-	573	-	-	-
Zəmanətlər və digər öhdəliklər üçün ehtiyat	1,582	-	1,582	781	-	781
Digər öhdəliklər	3,942	-	3,942	205	-	205
<i>Cəmi öhdəliklər</i>	335,664	39,825	375,489	167,378	12,485	179,863

Beynəlxalq maliyyə təşkilatlarının təsis etdiyi proqramlar istisna olmaqla, Azərbaycanda ümumiyyətlə uzunmüddətli kreditlər yoxdur. Bununla bərabər, Azərbaycan bazarında qısamüddətli kreditlərin çoxu ödəmə tarixində kreditin yenilənməsi gümanı ilə verilir. Bu səbəbdən aktivlərin ödəmə müddəti əslində yuxarıda göstərilmiş təhlildən fərqli ola bilər. Bundan əlavə, ödəmə müddətləri üzrə təhlil cari hesabların tarixi sabitliyini əks etdirmir. Tarixən onların satılmasında yuxarıdakı cədvəldə göstərilən müddətdən çox vaxt tələb olunurdu. Bu qalıqlar yuxarıdakı cədvəllərdə tələb əsasında ödənilən məbləğlərə daxil edilir. Ticarət qiymətli kağızları tələb əsasında ödənilən aktivlər kimi göstərilərsə də, bu aktivlərin tələb əsasında satılması maliyyə bazarının şəraitlərindən asılıdır. Əhəmiyyətli qiymətli kağızlar mövqeyi qısa zamanda qiymətə mənfə təsir göstərmədən satıla bilməz.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilir)

28. Aidiyyəti olan şəxslərə dair açıqlamalar

24 sayılı “Aidiyyəti olan şəxslərə dair açıqlamalar” MHBS-na uyğun olaraq tərəflər bu halda aidiyyəti hesab edilir ki, bir tərəf digər tərəfə nəzarət etmək və ya maliyyə və ya əməliyyat qərarlarının qəbul edilməsində mühüm təsir göstərmək iqtidarındadır. Hər bir potensial aidiyyəti tərəf münasibətlərini nəzərdən keçirdikdə, diqqət bu münasibətlərin yalnız hüquqi formasına deyil, mahiyyətinə də yönəldilməlidir.

Aidiyyəti olan şəxslər aidiyyəti olmayan şəxslərin həyata keçirə bilmədiyi əməliyyatlarda iştirak edə bilər.

Aidiyyəti olan şəxslər arasında əməliyyatlar aidiyyəti olmayan şəxslər arasında əməliyyatlarla eyni şərtlər, müddət və məbləğdə aparılır.

Aidiyyəti olan şəxslərlə əməliyyatların həcmi, ilin sonunda qalıq balansları və il üzrə əlaqəli xərc və gəlir aşağıda göstərilir:

	31 dekabr 2010-cu il					31 dekabr 2009-cu il				
	Əsas şirkət	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Əsas rəhbərlik heyəti	Sair	Cəmi	Əsas şirkət	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Əsas rəhbərlik heyəti	Sair	Cəmi
1 yanvara kredit qalığı, ümumi	-	2,350	113	-	2,463	-	-	4	-	4
İl ərzində verilmiş kreditlər	-	21,371	528	-	21,899	-	4,539	172	-	4,711
İl ərzində kredit ödəmələri	-	(2,479)	(407)	-	(2,886)	-	(2,189)	(63)	-	(2,252)
Faiz hesablamaları	-	85	2	-	87	-	-	-	-	-
31 dekabrda kredit qalığı, ümumi	-	21,327	236	-	21,563	-	2,350	113	-	2,463
Çıxılacaq: 31 dekabrda olan dəyərsizləşmə ehtiyatı	-	(102)	(1)	-	(103)	-	-	-	-	-
31 dekabrda kredit qalığı, xalis	-	21,225	235	-	21,460	-	2,350	113	-	2,463
Kreditlər üzrə faiz gəliri	-	1,768	36	-	1,804	-	86	7	-	93

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)**31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)***28. Aidiyyəti olan şəxslərə dair açıqlamalar (davamı)**

	31 dekabr 2010-cu il					31 dekabr 2009-cu il				
	<i>Əsas şirkət</i>	<i>Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr</i>	<i>Əsas rəhbərlik heyəti</i>	<i>Sair</i>	<i>Cəmi</i>	<i>Əsas şirkət</i>	<i>Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr</i>	<i>Əsas rəhbərlik heyəti</i>	<i>Sair</i>	<i>Cəmi</i>
1 yanvara depozitlər	14,310	100	317	37,881	52,608	33,303	100	100	-	33,503
İl ərzində alınmış depozitlər	52,523	6,800	303	77,564	137,190	20,753	-	217	51,777	72,747
İl ərzində ödənilmiş depozitlər	(14,132)	(100)	(319)	(64,754)	(79,305)	(39,746)	-	-	(13,896)	(53,642)
31 dekabrda depozitlər	52,701	6,800	301	50,691	110,493	14,310	100	317	37,881	52,608
31 dekabrda cari hesablar	16,010	49,408	31	30,262	95,711	6,101	32,994	21	35,354	74,470
Depozitlər üzrə faiz xərci	(1,988)	(60)	(27)	(3,497)	(5,572)	(1,230)	(9)	(10)	(1,790)	(3,039)
Verilmiş zəmanətlər	-	6,152	-	-	6,152	-	3,082	-	-	3,082
Verilmiş akkreditivlər	-	948	-	-	948	-	-	-	-	-
İstifadə edilməmiş kredit xətləri	-	321	-	-	321	-	1,659	-	-	1,659
Haqq və komissiya gəliri	31	531	4	-	566	61	513	-	-	574
Digər əməliyyat xərcləri	-	(30)	-	(70)	(100)	-	(154)	-	(60)	(214)
						31 dekabr 2010-cu ildə başa çatan il		31 dekabr 2009-cu ildə başa çatan il		
Əmək haqqı və digər ödənişlər						(1,222)		(811)		
Sosial sığorta məsrəfləri						(269)		(178)		
Əsas rəhbərlik heyətinə ödənişlər						(1,491)		(989)		

29. Kapitalın adekvatlığı

Bank fəaliyyətinə məxsus olan risklərdən qorunmaq məqsədilə kapital bazasını fəal şəkildə idarə edir. Bankın kapitalının adekvatlığı, digər metodlarla yanaşı, ARMB-nin Banka nəzarət etdiyi zaman qəbul etdiyi normativlərdən istifadə etməklə nəzarət edilir.

Keçmiş il ərzində Bank bütün kənardan müəyyən edilmiş kapital tələblərinə tam əməl etmişdir.

Bank tərəfindən kapitalın idarə edilməsi siyasətinin əsas məqsədi – Bankda kapitalla bağlı müəyyən olunmuş xarici tələblərin yerinə yetirilməsinin, habelə fəaliyyətin həyata keçirilməsi və səhmdar dəyərinin maksimal artırılması məqsədilə yüksək kredit reytinginin və kapitalın adekvatlığı reytinglərinin dəstəklənməsinin təmin edilməsidir.

Bank iqtisadi şərait və fəaliyyətinin risk xüsusiyyətləri dəyişdikcə kapital strukturunu idarə edir və müvafiq düzəlişlər aparır. Kapitalın strukturunu saxlamaq və ya bu strukturda düzəlişlər etmək məqsədilə Bank səhmdarlara dividend ödənişləri məbləğində düzəlişlər edə, kapitalı səhmdarlara qaytara və ya kapital qiymətli kağızlarını buraxa bilər. Keçən illərlə müqayisədə məqsəd, siyasət və proseslərdə ciddi dəyişikliklər baş verməmişdir.

MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (davamı)

31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə

(Cədvəldəki rəqəmlər min Azərbaycan manatı ilə göstərilib)

29. Kapitalın adekvatlığı (davamı)

ARMB kapital adekvatlığı əmsalı

ARMB banklardan kapitalın minimal adekvatlıq əmsalını risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərin 12%-i dərəcəsində saxlamağı tələb edir. 31 dekabr 2010-cu və 2009-cu il tarixlərinə Bankın bu əsasla kapitalın adekvatlıq əmsalı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<u>31 dekabr 2010-cu il</u>	<u>31 dekabr 2009-cu il</u>
1 dərəcəli kapital	124,216	108,809
2 dərəcəli kapital	11,436	17,901
Çıxılsın: Kapitaldan tutulmalar	(1,607)	(712)
Cəmi kapital	134,045	125,998
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	269,457	199,549
Kapitalın adekvatlığı əmsalı	50%	63%

“Bazel Kapital Razılaşması 1988” əsasında Kapitalın adekvatlığı əmsalı

Bankın “Bazel Kapital Razılaşması 1988” əsasında (I dərəcəli kapital və Cəmi nizamlayıcı kapital üçün minimal kapitalın adekvatlığı əmsalının 8% olmasını tövsiyə edir) hesablanmış və bazar risklərini nəzərə alan düzəliş də daxil olmaqla sonradan düzəlişlər edilmiş kapitalın adekvatlığı əmsalı 31 dekabr 2010-cu və 2009-cu il tarixlərinə aşağıdakılardan ibarətdir:

	<u>31 dekabr 2010-cu il</u>	<u>31 dekabr 2009-cu il</u>
1 dərəcəli kapital	136,815	126,570
2 dərəcəli kapital	-	-
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	136,815	126,570
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	222,371	163,377
1 dərəcəli kapitalın adekvatlığı əmsalı	62%	77%
Cəmi kapitalın adekvatlığı əmsalı	62%	77%